

การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
ของประชาชนกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
นายชนุรักษ์ โชติกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

พฤษภาคม 2552

การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
ของประชาชนกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
ของประชาชนกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2552

ชนุรักษ์ โชติกุล. (2552). การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของ
ประชาชนกรุงเทพมหานคร . ปรินญานินพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตรศาสตราจารย์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร. เรณู สุขารมณ์, รองศาสตราจารย์ ดร.ชมนพูนท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์.

การวิจัยกำหนดความมุ่งหวังเพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน
ในกรุงเทพมหานคร และวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกิน
แบ่งรัฐบาล ใช้การทดสอบทางสถิติไคสแควร์หาปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม(เพศ อายุ การศึกษา รายได้
ครัวเรือน อาชีพ สถานภาพการสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จาก
แบบสอบถามชาวกรุงเทพฯ 600 ราย เป็นผู้ซื้อสลาก 400 ราย และไม่ซื้อสลาก 200 ราย

ปี 2551 สลากกินแบ่งรัฐบาลมีมูลค่าทางการตลาดรวมทั้งหมดปีละ 10,560 ล้านบาท จำหน่าย
ในกรุงเทพมหานคร มีมูลค่าทางการตลาดปีละ 5,280 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 50 ของมูลค่ารวมทั้งหมด

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ซื้อสลากเป็นหญิงมากกว่าชายอายุระหว่าง 26-35 ปี มากที่สุด เป็นโสด มี
การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพรับจ้างและพนักงานบริษัท มีรายได้หลังหักภาษีไม่เกิน 10,000 บาทต่อ
เดือน มีสมาชิกในครอบครัวตามทะเบียนราษฎรไม่เกิน 3 คน พฤติกรรมการซื้อสลาก คือ ซื้อเพราะ
อยากได้รางวัลจากแฉงลอยทั่วไป ไม่เลือกโอกาสที่ซื้อ ซื้อมากกว่า 3 เดือนครั้ง ระยะเวลาที่ซื้อไม่
แน่นอน จะตัดสินใจซื้อด้วยตนเอง ซื้องวดละ 2 ฉบับ ราคาเฉลี่ย 50 บาทต่อฉบับ และส่วนใหญ่จะซื้อ
ไม่เกินงวดละ 100 บาท ส่วนผู้ที่ไม่ซื้อสลาก จะมีลักษณะไม่แตกต่างจากกลุ่มที่ซื้อข้างต้น โดยระบุ
สาเหตุที่ไม่ซื้อสลากว่ารายได้มีจำกัด

ปัจจัยกำหนดความถี่ในการซื้อสลาก คือ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้
พบว่า กลุ่มอายุมากกว่า 35 ปี จะซื้อบ่อยกว่ากลุ่มอื่น คนโสดซื้อบ่อยครั้งกว่าคนที่สมรส หรือมีคู่แล้ว ผู้มี
การศึกษาสูงซื้อบ่อยกว่าผู้มีการศึกษาดำกว่า คนงานรับจ้างและพนักงานบริษัทจะซื้อบ่อยกว่าผู้มีอาชีพ
อื่น ๆ และผู้ที่มีรายได้ต่ำจะซื้อบ่อยครั้งกว่าผู้ที่มีรายได้สูง ซึ่งเมื่อพิจารณาปัจจัยกำหนดปริมาณการซื้อ
สลาก ได้ผลออกมาไม่แตกต่างกับปัจจัยกำหนดความถี่ในการซื้อสลาก

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ-สังคม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากโดยใช้แบบจำลองโพรบิต
พบว่า กลุ่มที่มีความน่าจะเป็นที่จะซื้อสลากสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ คือ ผู้ที่มีรายได้ต่ำ และประกอบอาชีพ
รับจ้าง โดยเฉพาะพนักงานบริษัท

A STUDY OF BEHAVIOR AND FACTORS DETERMINING
LOTTERY BUYING OF BANGKOK PEOPLE

AN ABSTRACT
BY
CHANURAK CHOTIKUL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Managerial Economics
at Srinakharinwirot University

May 2009

Chanurak Chotikul. (2009). A Study of Behavior and Factors Determining Lottery Buying of Bangkok People, M. Econ. (Managerial Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Renu Sukharomana, Assoc. Prof. Dr. Chompoonuh K. Permpoonwiwat.

The objectives of the study is to explore an lottery buyer's behavior of Bangkok people as well as to analyze socio-economic factors determining his/her behavior by applying the Chi-square statistic test of the hypothesized following factors ; gender, age, education, family income, occupation, marital status as well as number of family members. The study has been collected data from lottery buyer 400 persons and non lottery buyer 200 persons.

At present, government lottery has its annually market income 10,560 million baht and its own market fragment particularly in Bangkok is 5, 280 million baht.

The study found that most of the samples are females aging from 26-35 years of age, single with Bachelor Degree who works for companies. More than half of them gain income after tax approximately 10,000 baht per month. The number of family members is averaged 3 persons. Their decision making is determined by being the prize winner, but no pattern to buy. However, most of them buy more than 3 times per month. Each time they buy 2 tickets at 50 baht each. For non-buying lottery, we found the similar details like the first group who buy the lottery. The main reason of not buying the lottery is limited income.

The factors influencing the decision making the frequency of buying are age, marital status, education, occupation and income. We found out in sample group aging higher than 35 years has been often to buy the lottery. The single group of the samples buy more than married. Higher educated person buy the lottery more than less education. Employees or companies employees buy more than other occupation. For factors influencing the quantity in buying are the same as such socio-economic factors determining the frequency.

Also, the socio-economic factors impact lottery buyer's behaviors are testing by applying the Probit model which reveal that the group of lower income who are employees at the private companies are the main group of this study.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
ของประชาชนกรุงเทพมหานคร
ของ
ชนุรักษ์ โชติกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ สมชาย สันติวัฒนากุล)
วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณ์)

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ัญฐกา ดันสกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร
เพิ่มพูนวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร
เพิ่มพูนวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์)

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อประธานกรรมการสอบ ผศ.ณัฐภา ตันสกุล และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.เรณู สุขารมณ์ ที่ได้ให้คำแนะนำสอบและคำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณ รศ.ดร. ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์ และ รศ. ศิริพร สัจจามันท์ กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต่อสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้เข้าศึกษาความรู้ทางวิชาสาขาเศรษฐศาสตร์ สุดท้ายนี้หากมีส่วนบกพร่องประการใดๆ เกิดขึ้น ผู้เขียนขอรับผิดชอบทั้งหมด

ชนุรักษ์ โชติกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมุติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ประวัติของการพนันหวยในสังคมไทย.....	7
หวยกับสังคมไทย.....	7
เกมส่การเล่นและเงินรางวัลวัดของสลากกินแบ่ง.....	10
ทฤษฎี แนวคิด.....	10
แนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	19
ประชากร.....	19
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	19
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	21
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
แหล่งข้อมูลที่ศึกษา.....	22
วิธีการดำเนินการเก็บข้อมูล.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
การจัดกระทำข้อมูล.....	22
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	24
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	36
ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลาก.....	55
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการศึกษา.....	64
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป.....	73
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	77
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	81

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การกระจายของสลากภายในประเทศไทย.....	2
2	เงินรางวัลจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล.....	10
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยสังคม-เศรษฐกิจ.....	27
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพฤติกรรมการซื้อสลากกิน แบ่งรัฐบาล.....	31
5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับเพศของผู้ซื้อ.....	37
6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับเพศของผู้ซื้อ.....	37
7	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับเพศของผู้ซื้อ.....	38
8	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับอายุของผู้ซื้อ.....	39
9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับอายุของผู้ซื้อ.....	40
10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับอายุของผู้ซื้อ.....	40
11	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับสถานภาพของ ผู้ซื้อ.....	41
12	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับสถานภาพของผู้ซื้อ...	42
13	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับสถานภาพของผู้ซื้อ.....	43
14	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับระดับการศึกษา สูงสุด 46 ของผู้ซื้อ.....	44
15	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับระดับการศึกษา สูงสุด 47 ของผู้ซื้อ.....	45
16	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับระดับการศึกษา สูงสุด 48 ของผู้ซื้อ.....	46
17	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับอาชีพของผู้ซื้อ.	47
18	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับอาชีพของผู้ซื้อ.....	48
19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับอาชีพของผู้ซื้อ.....	49
20	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับรายได้ ของผู้ซื้อ.....	50
21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับรายได้ของผู้ซื้อ.....	51

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อกับรายได้ของผู้ซื้อ.....	52
23 การสรุปผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยประชากรศาสตร์	
55 กับพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล.....	53
24 ประเมินการความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ	
62 ด้วยแบบจำลองโพรบิต (Probit).....	59
25 วิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity.....	60
26 วิเคราะห์ปัญหา Heteroskedasticity.....	61
27 ประเมินการปัจจัยกำหนดการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ	
65 (เกิดปัญหา Autocorrelation).....	62
28 ประเมินการปัจจัยกำหนดการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ	
66 (ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation).....	63

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสังคม-เศรษฐกิจ และพฤติกรรมการซื้อสลากบนดิน	5
2 อรรถประโยชน์ของ Risk-averse.....	13
3 อรรถประโยชน์ของ Risk-lover.....	13
4 อรรถประโยชน์ของ Risk-neutral.....	14

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเล่นการพนันทนายผลของตัวเลขนั้นได้อยู่คู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะการพนันทนายผลของตัวเลขที่ผลิตและออกจำหน่ายโดยรัฐบาล ซึ่งเรียกว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล และเป็นที่ยอมรับแพร่หลายของประชาชนไทย ซึ่งจากการวิจัยและการศึกษาทางวิชาการในแขนงต่างๆ นักวิชาการไทย ได้ตั้งข้อสังเกตพฤติกรรมและค่านิยมในการเสี่ยงโชคประเภทนี้ พบว่ามีผู้คนจำนวนมากที่เข้าไปเล่นพนันทนายผลตัวเลขประเภทนี้ มีพฤติกรรมที่เปิดเผยและขยายวงกว้างไปทั่วในเขตเมืองและชนบทมากขึ้น เนื่องจากสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นการพนันทนายผลตัวเลขชนิดหนึ่งที่กฎหมายรับรอง จึงทำให้เป็นที่นิยมและแพร่หลาย การเสี่ยงโชคประเภทนี้จึงเป็นทางเลือกหนึ่งของคนในสังคมไทย ด้วยความหวังที่จะทำให้พวกเขาเหล่านั้นหลุดพ้นจากความลำบากยากจน จากการลงทุนเพียงเล็กน้อย จนอาจจะทำให้พวกเขาเหล่านั้นกลายเป็นเศรษฐี

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการเสี่ยงโชคที่กฎหมายอนุญาตให้ทำได้ เป็นการบริหารจัดการในด้านการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล จัดการพิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาลหรือสิ่งพิมพ์อื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่แข่งขันกับการพนันและธุรกิจเสี่ยงโชคผิดกฎหมายอื่น เพื่อนำรายได้เข้ารัฐ โดยมีการศึกษาและนำรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ มาออกสลากเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ให้กับภาครัฐอย่างต่อเนื่อง และยังมีหน้าที่ในการควบคุมไม่ให้ขายสลากกินแบ่งรัฐบาลสูงเกินราคา โดยพยายามกระจายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้แก่ผู้ขายสลากกินแบ่งอย่างทั่วถึง

สำนักงานสลากกินแบ่งในฐานะหน่วยงานของรัฐบาลจึงมีหน้าที่ผลิตและจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้ทำการออกสลากทุกงวดวันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน รวมทั้งหมด 24 งวดต่อปี ปัจจุบันสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีการจัดพิมพ์สลากออกจำหน่ายจำนวน 46 ล้านฉบับๆ ละ 40 บาท หรือ 460,000 เล่มๆ ละ 4,000 บาท มีมูลค่า 1,840 ล้านบาทต่องวด หรือ 1,104 ล้านบาทต่อปี มีมูลค่า 44,160 ล้านบาทต่อปี โดยแบ่งเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาล 20 ล้านฉบับสลากพิเศษในโครงการหารายได้เพื่อการสาธารณประโยชน์ 16 ล้านฉบับ โดยจัดสรรเป็นโควต้าทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวนงวดละ 36 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 1,440 ล้านบาทต่องวด และจัดจำหน่ายแบบเสรี 10 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 400 ล้านบาทต่องวด (วารสารสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล, 2550) ดังในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวน และมูลค่าของสลากเพื่อจำหน่ายภายในประเทศไทย พ.ศ. 2550

ประเภทสลาก	จำนวน (ฉบับ)	มูลค่า (ล้านบาท)
1 สลากกินแบ่งรัฐบาล (30,000,0000 ฉบับ)		
- ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ)	11,000,000	440
- ส่วนภูมิภาค	19,000,000	760
2 สลากพิเศษบำรุงการกุศลต่างๆ		
- ทั่วประเทศ	16,000,000	640
รวม	46,000,000	1,840

ที่มา : สำนักงานสลากกินแบ่ง, 2550.

กรุงเทพมหานคร มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด มีความหลากหลายของชุมชนและสังคม นอกจากเป็นศูนย์กลางการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังเป็นศูนย์กลางของการบริหารประเทศด้วย จึงเป็นเมืองที่ดึงดูดการใช้ทรัพยากรของประเทศ มีการอพยพเข้าสู่เมืองของคนต่างจังหวัด และเป็นสาเหตุที่ทำให้กรุงเทพมหานครมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จากการที่มีฐานเศรษฐกิจที่สำคัญ ประชากรในกรุงเทพมหานครจึงมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นของไทย เป็น 278,525 บาทต่อคนต่อปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550)

กรุงเทพมหานครแบ่งการปกครองออกเป็น 50 เขต 155 แขวง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,680,380 คน (กรมการปกครองกรุงเทพมหานคร, 2543) โดยกรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรโควตาในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นจำนวนมากที่สุด คืองวดละ 11 ล้านฉบับคิดเป็นมูลค่ากว่า 440 ล้านบาทหรือ 10,560 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 25 ของมูลค่าการจำหน่ายสลากในแต่ละปี นอกจากนี้ กรุงเทพมหานคร จัดว่าเป็นจังหวัดที่มีการเล่นพนันมาก ทั้งนี้ศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นการพนันของคนกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2545 พบว่า ร้อยละ 93.8 ของคนกรุงเทพมหานครเคยเล่นหวย และร้อยละ 58.6 เล่นสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยใช้เงินเฉลี่ยประมาณงวดละ 172.3 บาท หรือ 4,135.2 บาทต่อคนต่อปี (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2545)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยข้อมูลปฐมภูมิที่ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร โดยวัดพฤติกรรมหลายด้าน(แรงจูงใจในการซื้อ ความถี่ที่ซื้อ สถานที่ซื้อ ผู้มีอิทธิพลต่อการซื้อ เวลาที่ซื้อ จำนวนที่ซื้อ ราคาที่ซื้อ) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ทั้งนี้ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคมประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพและสถานภาพสมรส
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม(เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพและสถานภาพสมรส) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยใช้วิธีทางสถิติ ไคสแควร์ ในการศึกษา
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม ที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร โดยจะใช้แบบจำลองโพรบิต เพื่อวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม ประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน

ความสำคัญของการวิจัย

“การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร” จะขยายความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนไทยได้มากยิ่งขึ้น และอาจนำข้อมูลนี้ไปเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดนโยบาย แนวทางหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องของภาครัฐได้อีกด้วย

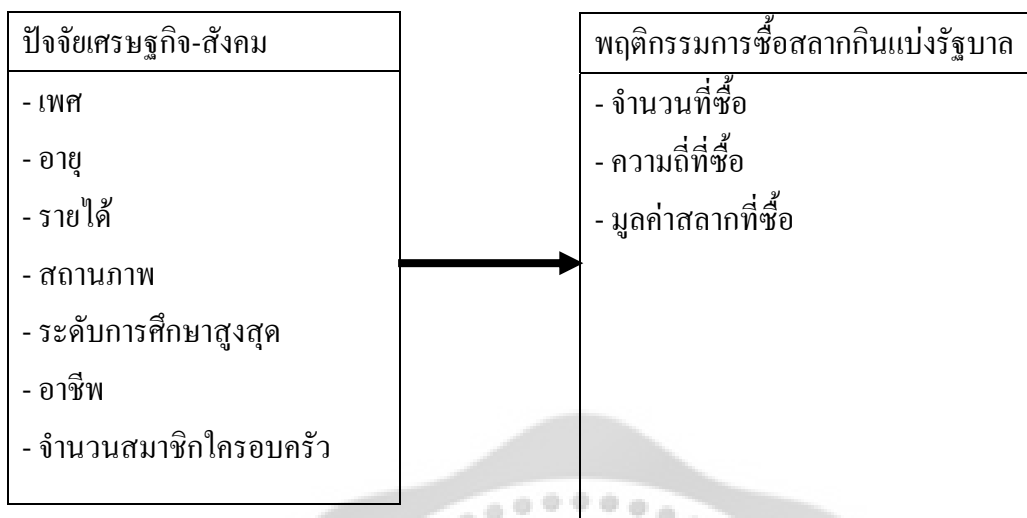
ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา โดยมุ่งศึกษาประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยจะศึกษาปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในด้านต่างๆ โดยสำรวจกลุ่มเป้าหมายในช่วง 1 ธันวาคม 2551 ถึง 30 มกราคม 2552 ซึ่งเป็นช่วงปลายปี และเป็นช่วงเทศกาลและวันสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ได้แก่ วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ซึ่งช่วงเวลาเหล่านี้เป็นช่วงที่ประชาชนส่วนมากออกไปเลือกซื้อสินค้าต่าง ๆ เป็นของฝากให้กับญาติพี่น้อง รวมถึงการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อเป็นการเสี่ยงโชคในโอกาสสำคัญ ซึ่งทำให้ตลาดการซื้อขายช่วงปลายปีนั้น มีปริมาณการจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ สูงกว่าปกติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สลากกินแบ่งรัฐบาล หมายถึง การพนันทายผลตัวเลขที่ถูกกฎหมาย ประกอบด้วย สลากกินแบ่งรัฐบาล สลากพิเศษบำรุงการกุศล ออกโดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จำหน่ายเดือนละ 2 งวด คือ งวดวันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน
2. สลากพิเศษบำรุงการกุศล หมายถึง สลากบำรุงการกุศลที่ออกโดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกจำหน่ายเดือนละ 2 งวด คือ งวดวันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือน
3. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล หมายถึง การกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องตัดสินใจทั้งก่อนและหลังการกระทำ
4. สถานที่ซื้อ หมายถึง แหล่งซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยผู้ซื้อสามารถเข้าไปเลือกซื้อได้ เช่น แผงลอยค้าสลากต่าง ๆ เป็นต้น
5. แรงจูงใจในการซื้อ หมายถึง ทศนคติของประชาชนที่มีต่อสลากกินแบ่งรัฐบาล ในด้านการทำให้อยากถูกรางวัล เพื่อความสนุกสนาน หรืออยากเสี่ยงโชค เป็นต้น
6. โอกาสที่ซื้อ หมายถึง วันสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวันสำคัญทางศาสนาวันสำคัญตามประเพณี หรือ วันสำคัญส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความต้องการสลากกินแบ่งรัฐบาลในช่วงเวลาดังกล่าว
7. ช่วงเวลาในการซื้อ หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจะทำการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยอาจจะซื้อก่อนออกรางวัล 1-2 วัน หรือเข้าของวันออกรางวัลหรือมีระยะเวลาที่ไม่แน่นอนในการซื้อ เป็นต้น
8. ราคาที่ซื้อ หมายถึง ราคาของสลากกินแบ่งรัฐบาลใน 1 ฉบับ ที่ผู้ซื้อและผู้ขายยอมตกลงกันในระดับราคาที่กำหนด
9. จำนวนที่ซื้อ หมายถึง ปริมาณสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ผู้ซื้อต้องการที่จะซื้อในแต่ละงวด โดยกำหนดให้สลากกินแบ่งรัฐบาล 1 ใบ เท่ากับ 2 ฉบับ
10. ความถี่ที่ซื้อ หมายถึง ระยะที่ผู้ซื้อนั้นจะซื้อบ่อยครั้งเท่าไร เช่น ซื้อทุกงวด ซื้อเดือนละครั้ง 2-3 เดือนครั้ง เป็นต้น
11. ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการซื้อ หมายถึง ผู้ที่มีส่วนร่วมก่อนการตัดสินใจที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้แก่ เพื่อน ญาติพี่น้อง พนักงานขายสลาก เป็นต้น
12. ประชาชน หมายถึง บุคคลที่ซื้อ หรือเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร
13. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง ลักษณะทางกายภาพ และสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของบุคคลซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ รายได้ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจ - สังคม และพฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล

จากภาพประกอบ 1 เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสังคม - เศรษฐกิจ อันได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และจำนวนสมาชิกครอบครัวที่อยู่และไม่อยู่ตามทะเบียนราษฎร์ กับพฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในด้านต่างๆ โดยใช้วิธีทางสถิติ ไคสแควร์ ในการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังกล่าว

สมมุติฐานในการวิจัย

สมมุติฐาน ข้อที่ 1-6 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ - สังคม กับพฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล ในด้านต่าง ๆ โดยใช้วิธีทางสถิติไคสแควร์ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
2. พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
3. พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพสมรสของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
4. พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

5. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

6. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมุติฐานข้อที่ 7 ได้ใช้แบบจำลองโพรบิตเพื่อวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยมีสมมุติฐาน ดังนี้

1. ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยทางเศรษฐกิจ – สังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ต่อเดือนหลังจากหักภาษีแล้ว และสถานภาพสมรสจะมีความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประวัติของการพนันหวยในสังคมไทย
2. ทฤษฎี แนวคิด
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากสลากกินแบ่งรัฐบาลมีพัฒนาการมาจากหวยซึ่งชาวจีนที่อพยพเข้ามาอาศัยในประเทศไทยเป็นคนนำเข้ามา ฉะนั้นในบทที่ 2 นี้จะเริ่มด้วยการอธิบายประวัติของการพนันหวยในสังคมไทย เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ของสลากกินแบ่งรัฐบาล

1. ประวัติของการพนันหวยในสังคมไทย

1.1 หวยกับสังคมไทย

หวย ลอตเตอรี่ หรือสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นการพนันจากตัวเลขชนิดหนึ่ง ที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน มีการพัฒนารูปแบบมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแบบอย่างมาจากหวย กข ถือได้ว่าเป็นการพนันที่ถูกกฎหมายประเภทแรกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยมีหลักฐานที่ระบุว่า หอยนั้น ถูกนำเข้ามาในประเทศไทย โดยชาวจีน อพยพราว พ.ศ. 2360 (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2543 : ก) คำว่า “หวย” เป็นภาษาจีนที่แผลงมาจาก “ฮวยหอย” ที่แปลว่าดอกไม้ ซึ่งประเทศจีนในอดีต การพนันทายชื่อดอกไม้ที่เขียนไว้บนใบหอย ถ้าทายถูกจะได้เงินรางวัล 30 เท่า ระยะแรกในการเล่น “ฮวยหอย” แพร่หลายในเฉพาะชุมชนชาวจีนในพระนคร โดยมีเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ แต่ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) เกิดสถานการณ์เศรษฐกิจตกต่ำ การเงินฝืดเคือง ทั้ง ๆ ที่ท้องพระคลังได้ออกเงินประเภทต่าง ๆ มากมาย แต่ประชาชนกลับนำเงินไปฝังดิน ไม่ยอมใช้จ่าย เจ้าสัวหงหรือพระศรีไชยบาน จึงได้กราบทูลวิธีการแก้ไขเหตุการณ์ดังกล่าว โดยเสนอให้มีการเล่นหวยอย่างถูกกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนนำเงินออกมาใช้จ่ายกันมากขึ้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2374 มีการจัดตั้งโรงหวยขึ้น ในเขตพระนคร เป็นโรงแรก การเล่นหวยในยุคแรก ๆ จะใช้คนซึ่งสมมติว่าเป็นตัวหวย และมีภาพสัตว์ซึ่งสมมติว่าเป็นชาติก่อนของตัวหอยนั้น ๆ โดยมีอักษรจีนกำกับอยู่ แต่เนื่องจากคนไทยไม่รู้หนังสือจีน เจ้าสัวหงทำการดัดแปลงให้ใช้ตัวอักษรไทยทั้ง 36 ตัว จึงเรียกหอยชนิดนี้ “หวย กข” นอกจากนั้นแล้วเพื่อล่อใจผู้เล่นก็มีการแต่งเป็นบทกลอนอ้างถึงชื่อและชาติกำเนิดของตัวหวยแต่ละตัว (สังคีต พิริยะรังสรรค์ และคณะ. 2546: 171-174) หวย กข นี้จะ

ทำการออกทุกวันในตอนเช้าและตอนค่ำ เรียกหอยโรงเช้าและโรงค่ำ โดยผู้ออกหอยจะเขียนตัวหอยที่ถูกคิดไว้ที่ป้ายกลางโรงหอย ซึ่งเขียนด้วยตัวอักษรไทยตัวใหญ่ เวลาออกหอยจะมีผ้าแดงคลุมปิดมิดชิดเพื่อความตื่นเต็น เมื่อออกหอยก็ชักผ้าออกและเจ้าหน้าที่ก็จะวิ่งออกไปจากโรงหอยแยกกันไปคนละทิศคนละทาง เมื่อหอย กข ได้รับความนิยมนอย่างสูงสามารถสร้างรายได้ ได้เป็นจำนวนมาก ทางกรจึงได้ขยายการรับซื้อออกไปและมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น โดยแบ่งท้องที่ในเขตพระนครออกเป็นแขวงหอยเพื่อรับผิดชอบการแทงหอยตามจุดต่าง ๆ กิจกรรมบางส่วนมีการให้สัมปทานแก่เอกชนเป็นผู้ดำเนินการต่อและมีขุนบานเป็นผู้ควบคุมดูแล (แม้ผู้ควบคุมคนต่อมาจะไม่ได้มีบรรดาศักดิ์เป็นขุนบานเบิกบุรีรัตน์แต่ประชาชนทั่วไปก็ยังคงนิยมเรียกว่า “ขุนบาน”) และได้มีการขยายกิจการออกไปสู่ต่างจังหวัดด้วย พร้อมกันนั้นยังเกิดมีขุนบานเถื่อนเกิดขึ้นในประเทศโดยใช้วิธีเล่นแบบเดียวกันกับหอย กข รายได้อากรหอยที่ทางการสามารถจับได้จากการมีหอย กข ในอดีตมีจำนวนมาก ถือเป็นเงินส่วนสำคัญในเงินงบประมาณบริหารราชการแผ่นดิน ประมาณกันว่าในปี พ.ศ. 2445 ช่วงกลางรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 5 อากรหอยมีมูลค่า 4.28 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 27 ของรายได้ในการบริหารประเทศ (ผาสุก พงษ์ไพโรจิตร์ และคณะ. 2543: 152-153)

ถึงแม้ว่าอากรหอยจะส่งผลดีต่อฐานะทางการคลังของประเทศ แต่ผลกระทบด้านลบต่อสังคมของการเล่นหอยก็ยิ่งปรากฏให้เห็นโดยทั่วไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาทิ ประชาชนหมกมุ่นกับการเล่นการพนัน เวลาทำมาหากินลดลง อาชญากรรมเพิ่มขึ้น เนื่องจากหมดเนื้อหมดตัวจากการเล่นพนัน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีดำริในการริเริ่มที่จะยกเลิกหอย โดยทรงมีพระดำรัสว่า “โรงบ่อนโรงหอย เป็นบ่อน害人นะ ทำความสิ้นเนื้อประดาตัวแก่ประชาชนพลเมือง เป็นผลเสียหายร้ายแรงแก่ประเทศยิ่งกว่าเงินอากรที่เป็นรายได้ของแผ่นดินมากนัก...” แต่ด้วยเหตุที่รัฐได้ภาษีจากอากรหอยเป็นจำนวนมาก หากยกเลิกกิจการในทันทีเกรงจะส่งผลกระทบต่อภาวะทางการเงินของประเทศ การออกหอยจึงต้องดำเนินการต่อเรื่อยมาและในสมัยรัชกาลที่ 5 นี้เอง ที่เกิดการเล็งชิงโชครูปแบบใหม่ขึ้นมานั่นก็คือ สลากกินแบ่งรัฐบาลหรือลอตเตอรี่ (Lottery) ที่มีอยู่ในปัจจุบันนั่นเอง

ลอตเตอรี่ มีความหมายว่า “การเล็งชิงโชค” เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งในขณะนั้นคำว่า “สลากกินแบ่งรัฐบาล” ยังไม่มีบัญญัติใช้ จึงมีการเรียกการเล็งชิงโชคแบบยุโรปนี้ว่า “ลอตเตอรี่” การพนันประเภทนี้ถูกนำเข้ามาเผยแพร่โดยฝรั่งชาวอังกฤษ ชื่อ ครูอาลบาสเตอร์ (ตันตระกูลเสวตศิลา) กล่าวได้ว่า ครูอาลบาสเตอร์ คือ “บิดาแห่งสลากกินแบ่งของไทย”

การออกลอตเตอรี่ครั้งแรกนั้นเกิดขึ้นในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. 2417 ดำเนินการโดยกรมทหารมหาดเล็ก นำโดยพระยาภาสวงศ์ และครูอาลบาสเตอร์ มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือพ่อค้าชาวต่างชาติที่นำสินค้ามาร่วมแสดงในการจัดพิพิธภัณฑสถาน โดยผู้ถูกรางวัลต่างๆ หารับเป็นสิ่งของในราคาที่เท่ากับเงินรางวัล หรือผู้ถูกรางวัลอาจขอรับเป็นเงินสดก็ได้แต่จะถูกลดเงินร้อยละ 10 ของเงินรางวัล ถึงแม้จะมียอดจำหน่ายที่ไม่ดี

นัก แต่ก็เป็นจุดเริ่มต้นของลอตเตอรี่ในประเทศไทย และนับตั้งแต่นั้นมา ก็ไม่พบว่ามีหลักฐานการออกลอตเตอรี่อีกเลย จนกระทั่งถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) ทรงมีพระราชดำริอย่างจริงจังในอันที่จะล้มเลิกหวย กข โดยพระองค์ได้ทรงเตรียมการให้กระทรวงการคลังรวบรวมเงินเหลือจ่ายประจำปีเตรียมทดแทนเงินที่จะขาดหายจากอากรหวยส่วนนี้ไว้ล่วงหน้า จะได้ไม่เกิดปัญหาติดขัดเรื่องเงินในการบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อความประสงค์ประสบผลสำเร็จ จึงได้ทรงประกาศยกเลิกอากรหวย กข ในวันที่ 1 เมษายน 2459 และห้ามเล่นหวยโดยเด็ดขาด นับระยะเวลาของการออก “หวย กข” ตั้งแต่รัชสมัยรัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2378) ถึงรัชสมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2459) รวมได้เป็นเวลา 81 ปี ถึงแม้หวย กข จะมีการประกาศยกเลิกไป แต่การออกลอตเตอรี่ยังมีอยู่เป็นครั้งคราวแต่ละวัตถุประสงค์ เช่น ใน พ.ศ. 2460 ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 สหราชอาณาจักรอังกฤษ ซึ่งเป็นฝ่ายสัมพันธมิตรต้องการกู้เงินจากไทยเพื่อใช้ในการทำสงคราม แต่จะกู้จากรัฐบาลไทยโดยตรงไม่ได้เพราะจะเป็นการกระทบกระเทือนเงินงบประมาณ จึงมีการดำเนินนโยบายกู้เงินจากประชาชนด้วยการออกลอตเตอรี่ ซึ่งได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยให้สภารักษาดีแห่งประเทศอังกฤษดำเนินการจัดจำหน่ายลอตเตอรี่ในราคาฉบับละ 5 บาท ทำการออกรางวัลเมื่อ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2460 ณ สถานทูตอังกฤษประจำประเทศไทย และพบว่ามี การออกลอตเตอรี่เรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2461 ซึ่งเป็นปีเดียวกันกับการจัดงานฤดูหนาวที่สวนจิตรลดา เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาของรัชกาลที่ 6 ทางคณะกรรมการจัดงานได้จัดการออกลอตเตอรี่เพื่อเก็บเงินบำรุงสภากาชาดสยามของกองเสือป่าขึ้น และต่อมาในปี พ.ศ. 2466 ได้มีการออกลอตเตอรี่บำรุงเสือป่ากองอาสาสมัคร โดยมีพระยานนทิสุนทรภักดี เสนาธิการเสือป่าเป็นผู้อำนวยการจัดพิมพ์สลาก

การออกลอตเตอรี่บำรุงเสือป่านี้ออกได้เพียงปีเดียวก็ต้องหยุดชะงักเนื่องจากเกิดการโง่งในการออกรางวัล อันมีผลทำให้การออกลอตเตอรี่ต้องหยุดไปนานถึง 10 ปีจนถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) ได้ทรงอนุมัติให้ดำเนินการออกสลากขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2475 โดยสภากาชาดขออนุญาตออกสลากกินแบ่งที่ขนานนามว่า “ลอตเตอรี่สภากาชาดสยาม” มีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้มาใช้ในการกิจการของสภากาชาดและคำว่า “สลากกินแบ่ง” ก็ถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรก ซึ่งพบในหนังสือของเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย เลขที่ 152/2924 ลงวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2475 (อ้างถึงในหนังสือระลึกในโอกาสสถาปนาสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลครบรอบ 60 ปี, 2532) หลังจากนั้นก็มี การออกลอตเตอรี่เป็นครั้งคราวเรื่อยมา กระทั่ง พ.ศ. 2482 รัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้ก่อตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งและได้รับสถาปนาอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2482 เพื่อดำเนินการออกสลากอย่างสม่ำเสมอและถูกต้องตามกฎหมายสืบต่อมา

1.2 เกมการเล่นและเงินรางวัลของสลากกินแบ่ง

การออกรางวัลในแต่ละงวดนั้น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้กำหนดหมายเลขชุดลงบนใบสลากทั้งหมด 46 ล้านฉบับ โดยในแต่ละชุดจะกำหนดตัวเลขไว้ 6 หลักจะเริ่มตั้งแต่หมายเลข 000000 ถึง 99999999 ซึ่งจะมีจำนวนชุดละ 1 ล้านฉบับ โดยทั้งหมดมี 46 ชุด คือชุดที่ 01 ถึงชุดที่ 30 จะมีด้วยกันทั้งหมด 30 ล้านฉบับ(ซึ่งเป็นชุดของสลากกินแบ่งรัฐบาล) และหมายเลขชุดที่ 51 ถึงชุดที่ 66 จะมีด้วยกันทั้งหมด 16 ล้านฉบับ(ซึ่งเป็นชุดของสลากพิเศษบำรุงการกุศลต่างๆ)โดยการออกรางวัลในแต่ละงวดนั้นจะแสดงอยู่ในตารางที่ 2

ตาราง 2 เงินรางวัลจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

รูปแบบของรางวัล	จำนวนรางวัลในแต่ละชุด	จำนวนเงินรางวัล (รางวัลละ/บาท)
รางวัลที่ 1	1	2,000,000
รางวัลที่ 1 พิเศษรัฐบาล	(งวดละ 1 รางวัล)	30,000,000
รางวัลที่ 1 พิเศษของสลากพิเศษ	(งวดละ 1 รางวัล)	16,000,000
รางวัลที่ 2	5	100,000
รางวัลที่ 3	10	40,000
รางวัลที่ 4	50	20,000
รางวัลที่ 5	100	10,000

ที่มา : สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล 2551

นอกจากนี้ ยังมีรางวัลเลขท้าย 2 ตัว รางวัลละ 1,000 บาท และรางวัลเลขท้าย 3 ตัวหมื่น 4 ครั้ง อีกครั้งรางวัลละ 2,000 บาท

2. ทฤษฎี แนวคิด

2.1 แนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์

ในอดีตมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อการพนันไม่ได้แตกต่างจากนักวิชาการในแขนงอื่น ๆ มากนัก กล่าวคือ มีนักเศรษฐศาสตร์จำนวนหนึ่งมองว่าการพนันทุกชนิดเป็นพฤติกรรมที่ผิดต่อหลักศีลธรรมและศาสนา ทำลายระบบการผลิตของสังคม เป็นกิจกรรมที่ลดทอนเวลาการทำงานของแรงงาน แต่เมื่อระยะเวลาและสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปทำให้ปัจจุบัน การพนันได้ถูกพิจารณาว่าเป็นเสมือนสินค้าประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นกิจกรรมการพักผ่อนที่ผู้บริโภคคนนอกจากจะได้รับอรรถประโยชน์

(Utility) ในรูปของความบันเทิง ความตื่นเต้นและความเพลิดเพลินแล้ว ยังเป็นการเพิ่มโอกาสในการหาเงินได้ด้วย (นิสาชล ลีรัตนกร. 2547: 9 . อ้างอิงจาก . Eadington, 1995)

สำหรับคำถามที่ว่าเพราะเหตุใดมนุษย์จึงเล่นการพนันนั้น โดยพื้นฐานของนักเศรษฐศาสตร์จะมองว่าการพนันเป็นเหมือนสินค้าและบริการโดยทั่วไป การที่มนุษย์จะเลือกบริโภคนั้นขึ้นอยู่กับอรรถประโยชน์ (Utility) ที่ผู้บริโภคจะได้รับในสินค้านั้น หรือการสร้างความพึงพอใจของสินค้าและบริการนั้นให้กับผู้บริโภค ซึ่งถ้าอธิบายด้วยทฤษฎีผู้บริโภค (Consumer Theory) ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีอรรถประโยชน์และทฤษฎีเส้นความพอใจเท่ากันแล้วนั้นโดยทั่วไปผู้บริโภคที่มีเหตุผลจะเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่ทำให้เขาได้รับอรรถประโยชน์สูงสุดภายใต้รายได้หรืองบประมาณ (Budget) ที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งในกรณีดังกล่าวผู้บริโภคจะเลือกบริโภคสินค้าและบริการที่ทราบผลลัพธ์ (Outcome) ที่แน่นอน แต่ในทางกลับกันการเล่นการพนันนั้น ผู้บริโภคจะขึ้นอยู่กับความเสี่ยง (Risk) หรือความไม่แน่นอน (Uncertainty) ซึ่งทำให้ผู้บริโภคนั้นไม่สามารถที่จะทราบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงได้ ซึ่งอรรถประโยชน์ในสถานการณ์เช่นนี้ จะขึ้นอยู่กับความน่าจะเป็น (Probability) ที่เหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์จะเกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างจากอรรถประโยชน์ที่ได้รับจากการบริโภคสินค้าทั่วไป เช่น นาย ก. มีเงินจำนวน 100 บาท แต่ว่าเขากำลังพิจารณาที่จะเสี่ยงโชคโดยการซื้อสลากกินแบ่ง 1 ใบ ในราคา 40 บาท ถ้านาย ก. ถูกรางวัลเลขท้ายเขาจะได้รับเงินรางวัลเป็น 60 เท่าของราคาที่ซื้อ ซึ่งผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นมีอยู่สองทาง คือ ถูกรางวัลและไม่ถูกรางวัล ซึ่งการได้มาของผลลัพธ์ทั้งสองทางนั้นจะเกิดขึ้นด้วยความน่าจะเป็นที่แตกต่างกัน ถ้าในท้ายที่สุดนาย ก. ไม่ได้ตัดสินใจซื้อสลาก นาย ก. ก็จะมีเงิน 100 บาทเท่าเดิม แต่ถ้านาย ก. ตัดสินใจซื้อสลากในราคา 40 บาท นาย ก. จะเผชิญกับความไม่แน่นอน คือถ้าถูกรางวัลเลขท้ายนาย ก. จะได้รับเงินเพิ่มรวมเป็น $(60 \times 40 + 60 = 3,000)$ บาท ด้วยความน่าจะเป็นค่าหนึ่งหรือไม่ถูกรางวัลแล้วเหลือเงิน 60 บาท ด้วยความน่าจะเป็นอีกค่าหนึ่ง ซึ่งนาย ก. จะเลือกแนวทางใดนั้นขึ้นอยู่กับความชอบส่วนบุคคลหรือฟังก์ชันอรรถประโยชน์ที่เขาคาดว่าจะได้รับนั่นเอง

เพื่อที่จะให้ทราบถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ต้องเผชิญกับทางเลือกบนความเสี่ยงนั้น นักเศรษฐศาสตร์หลายท่านได้อธิบายว่า ทำไมบุคคลถึงเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงโดยอาศัยพื้นฐานจากการศึกษาของ ฟอน นิวแมน และ มอร์แกนสเติน (Von Nuemann and Morgenstern, 1944) ดังนี้

ฟอนนิวแมนและมอร์แกนสเติน (Von Nuemann and Morgenstern) ได้ขยายการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อใช้ในการพยากรณ์การตัดสินใจเลือกของผู้บริโภคภายใต้สถานการณ์ที่มีความเสี่ยง โดยชี้ให้เห็นว่า ถ้ามีข้อสมมติที่แน่นอนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค ก็จะสามารถสร้างดัชนีบ่งชี้ถึงพฤติกรรมผู้บริโภคภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนได้อย่างถูกต้องพอควร (นราทิพย์ ชูติวงศ์. 2546: 193-195) โดยที่ข้อสมมติฐานดังกล่าว มีดังนี้

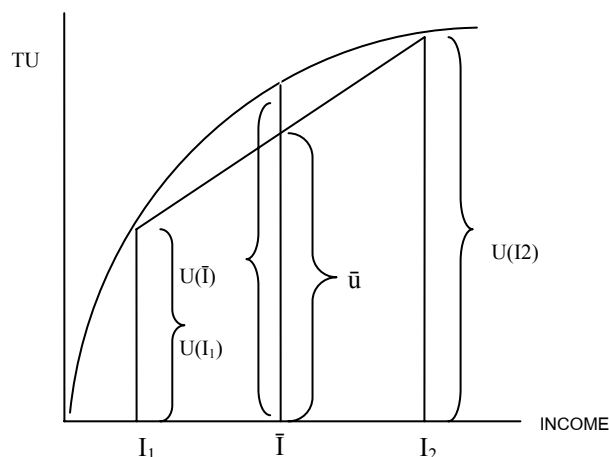
(1) ในทุกกรณี ผู้บริโภคต้องสามารถบอกได้ว่าระหว่างทางเลือกต่างๆ ที่เผชิญอยู่นั้น ผู้บริโภคชอบทางเลือกใดมากกว่า น้อยกว่าหรือเท่ากัน เป็นต้นว่าถ้าผู้บริโภคเผชิญกับทางเลือกสองทาง คือ A และ B ผู้บริโภคต้องสามารถบอกได้ว่าชอบทางเลือก $A > B$ หรือชอบ $A < B$ หรือชอบ $A = B$

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างทางเลือกต่างๆ ของผู้บริโภคต้องมีความต่อเนื่องกัน กล่าวคือ ถ้าผู้บริโภคชอบทางเลือก $A > B$ และชอบ $B > C$ ดังนั้นต้องชอบ $A > C$ ด้วย

(3) ถ้า A,B และ C เป็นทางเลือกสามทางที่ผู้บริโภคเผชิญ และถ้าผู้บริโภคชอบ $A > B$ ดังนั้นผู้บริโภคจะชอบทางเลือกซึ่งโอกาสที่จะได้รับ A เท่ากับ p และโอกาสที่จะได้รับ C เท่ากับ $(1-p)$ มากกว่าทางเลือกซึ่งโอกาสจะได้รับ B เท่ากับ p และโอกาสที่จะได้รับ C เท่ากับ $(1-p)$

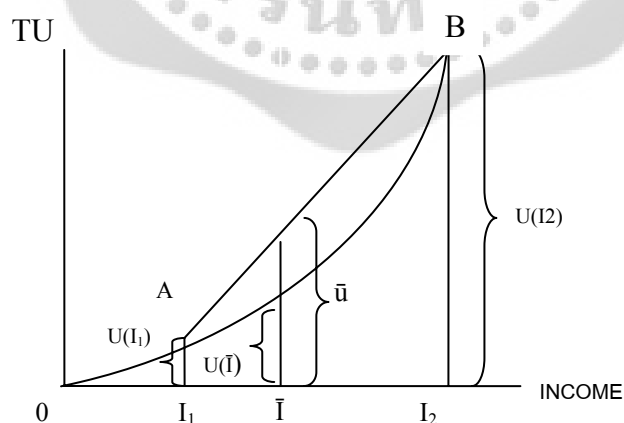
(4) ผู้บริโภคยอมเสี่ยงที่จะไม่ได้รับอะไรเลย ถ้าโอกาสที่จะได้รับทางเลือกที่ชอบมากกว่ามีค่าสูงมากพอ

เมื่อผู้บริโภคเผชิญกับทางเลือกต่างๆ จากข้อสมมติดังกล่าวข้างต้น จะทำให้สามารถสร้างฟังก์ชันอรรถประโยชน์ของผู้บริโภคแต่ละคนได้ โดยการกำหนดค่าตัวเลขค่าใดค่าหนึ่งให้กับทางเลือกที่ผู้บริโภคมีความชอบน้อยที่สุด และกำหนดค่าตัวเลขค่าใดค่าหนึ่งให้กับทางเลือกที่ผู้บริโภคมีความชอบมากที่สุด เมื่อทำการสำรวจและรู้ถึงความน่าจะเป็นของทางเลือกที่ผู้บริโภคชอบมากที่สุดและน้อยที่สุดแล้ว เราก็จะสามารถกำหนดค่าตัวเลขให้กับทางเลือกอื่นๆ ที่ผู้บริโภคมีความชอบอยู่ระหว่างทางเลือกทั้งสองทางได้ โดยที่ค่าตัวเลขดังกล่าวจะเป็นค่าที่ทำให้ผู้บริโภคไม่เกิดความรู้สึกแตกต่างระหว่างการเสี่ยงที่จะได้รับทางเลือกที่ดีที่สุดหรือเลวที่สุด กับการได้รับทางเลือกที่อยู่ระหว่างกลางโดยไม่ต้องเสี่ยง เป็นต้นว่า ถ้าผู้บริโภคเผชิญกับทางเลือกสามทางคือ A,B และ C และผู้บริโภคชอบ $A > B > C$ และถ้า C มีค่าต่อผู้บริโภคเท่ากับ r ยูทิล และ A มีค่าต่อผู้บริโภคเท่ากับ s ยูทิล โดยที่ s มีค่ามากกว่า r ในกรณีที่ความน่าจะเป็นที่ผู้บริโภคจะได้รับ A มีค่าเท่ากับ p และความน่าจะเป็นที่ผู้บริโภคจะได้รับ C มีค่าเท่ากับ $(1-p)$ ค่าที่จะกำหนดให้กับ B ที่จะทำให้ผู้บริโภคไม่รู้สึกแตกต่างกันระหว่างการเสี่ยงที่จะไม่ได้รับ A ก็ C กับการได้รับ B แน่ๆ โดยที่ไม่ต้องเสี่ยงอะไรเลยจะเท่ากับ $ps + (1-p)r$ ซึ่งฟังก์ชันอรรถประโยชน์ที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งผู้บริโภคได้เป็นสามกลุ่มคือ ผู้บริโภคที่เป็น Risk-averse กับ Risk-lover และ Risk-Neutral (ชยันต์ ดันติวัสดาการ, 2550: 95-103)แสดงรูปอรรถประโยชน์ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 อรรถประโยชน์ของผู้ไม่ชอบเสี่ยง (Risk-Averter)

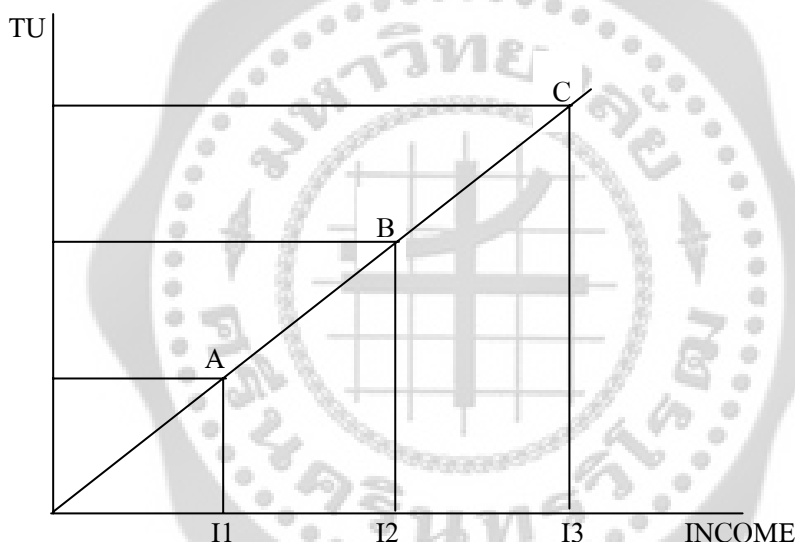
ฟังก์ชันอรรถประโยชน์ในกรณีของ Risk-averse นี้เป็นโค้ง Concave ซึ่งจากภาพประกอบ 2 สามารถอธิบายได้ว่า อรรถประโยชน์ของเงินหน่วยสุดท้าย (Marginal Utility of Money) จะลดลงเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อเสนอทางเลือก 2 ทางแก่ผู้บริโภค คือ การได้ระดับรายได้ที่แน่นอน คือ $\bar{I}$ กับโอกาสที่มีความน่าจะเป็นที่ผู้บริโภคมองว่าจะได้รายได้เพิ่มขึ้นถึง I_2 หรือลดลงมาในระดับ I_1 ผู้บริโภคที่มีฟังก์ชันอรรถประโยชน์ในลักษณะนี้จะเลือกการมีระดับรายได้ที่แน่นอน ($\bar{I}$) เหตุผลคืออรรถประโยชน์คาดหวัง (Expected Utility) ในกรณีนี้เท่ากับ $\bar{u}$ ซึ่งน้อยกว่าอรรถประโยชน์ของระดับรายได้ที่แน่นอนคือ $U(\bar{I})$ หรืออาจกล่าวได้ว่า ค่าที่คาดหวังของรายได้ที่เขาถืออยู่นั้นมากกว่าค่าคาดหวังของรายได้ที่เขาจะได้รับจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ภาพประกอบ 3 อรรถประโยชน์ของผู้ชอบเสี่ยง (Risk-lover)

ฟังก์ชันอรรถประโยชน์ในกรณีของ Risk-lover นี้จะเป็นโค้ง Convex ภาพประกอบ 3 ซึ่งแสดงว่าอรรถประโยชน์ของเงินหน่วยสุดท้าย (Marginal Utility of Money) จะเพิ่มขึ้นในทุกระดับ

รายได้ผู้บริโภคนั้น Risk-lover นี้จะตัดสินใจแตกต่างจาก Risk-averse ข้างต้น กล่าวคือผู้บริโภคประเภทนี้จะเลือกทางที่ให้โอกาสของความน่าจะเป็นที่ระดับรายได้เพิ่มขึ้นเป็น I_2 หรือลดลงเป็น I_1 แทนที่จะเลือกทางเลือกที่ได้รายได้ที่แน่นอนในระดับ I ถ้าสมมติว่าผู้บริโภคคนนี้เป็นผู้ที่ชอบความเสี่ยง โดยเริ่มแรกเขามีรายได้อยู่ที่ระดับ I ถ้าเขาซื้อสลากกินแบ่งและไม่ถูกรางวัลเขาจะมีรายได้เท่ากับ I_1 แต่ถ้าเขาถูกรางวัลเขาจะมีรายได้มากขึ้น I_2 ซึ่งค่าอรรถประโยชน์เฉลี่ยหรือค่าอรรถประโยชน์ที่คาดหวังจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จะอยู่ภายในเส้นตรง AB ซึ่งอยู่สูงกว่าอรรถประโยชน์ของรายได้ที่มีอยู่ระดับ I ผู้บริโภคในกรณีนี้เขาก็ยินดีที่จะเสี่ยงเพื่อซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลหรืออาจกล่าวได้ว่าค่าที่คาดหวังของรายได้ที่เขาอยู่นั้นน้อยกว่าค่าคาดหวังของรายได้ที่เขาจะได้รับจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ภาพประกอบ 4 อรรถประโยชน์ของผู้ที่เป็นกลางกับความเสี่ยง (Risk-Neutral)

ฟังก์ชันอรรถประโยชน์ในกรณีของ Risk-neutral ภายใต้การคาดคะเนของรายได้ที่เท่ากัน บุคคลในกลุ่มนี้จะรู้สึกไม่แตกต่างกัน ระหว่างทางเลือกที่มีความแน่นอนกับกับทางเลือกที่มีความไม่แน่นอน ภาพประกอบ 4 แสดงเส้นความพอใจกรณี que ผู้บริโภคไม่ยินดียื่นร้ายต่อความเสี่ยง จะเห็นว่าที่รายได้แน่นอน I_2 จะมีความพอใจรวมเท่ากับ I_2B ซึ่งจะเท่ากับค่าคาดคะเนรายได้ที่มีความไม่แน่นอน ฟังก์ชันความพอใจในแบบนี้จะมีลักษณะเป็นเส้นตรง และมีค่าความพอใจส่วนเพิ่มคงที่ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าค่าที่คาดหวังหวังของรายได้ที่เขาอยู่นั้นเท่ากับค่าคาดหวังของรายได้ที่เขาจะได้รับจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

จากข้อสมมติฐานข้างต้นของ Von Nuemann และ Morgenstern

ที่ได้ตั้งข้อสมมติฐานในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภคภายใต้สถานะการที่มีความเสี่ยง ทำให้สามารถแยกบุคคลที่มีทัศนคติต่อความเสี่ยงได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. บุคคลที่หลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือไม่ชอบความเสี่ยง Risk-averse บุคคลประเภทนี้จะชอบความแน่นอนความมั่นคง และรายได้ที่ได้จากการทำงานโดยไม่หวังที่จะได้รายได้จากการเสี่ยงการพนัน ทำให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้หันมาซื้อประกันชีวิต หรือ ประกันภัยเพราะเขาไม่ต้องการเผชิญกับความเสี่ยงจึงต้องหาวิธีการกระจายความเสี่ยง

2. บุคคลที่ชอบความเสี่ยงหรือรักความเสี่ยง Risk-lover กลุ่มคนเหล่านี้ชอบความเสี่ยงยิ่งผลตอบแทนในการเสี่ยงสูงเท่าไรยิ่งทำให้ผู้คนเหล่านี้วิ่งเข้าหาความเสี่ยงมากขึ้นกลุ่มคนเหล่านี้มักชอบเล่นการพนัน ลงทุนกับธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงเพราะกลุ่มคนเหล่านี้ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการดำเนินชีวิตของพวกเขาเอง จึงส่งผลให้กลุ่มคนเหล่านี้พร้อมที่จะเสี่ยงและชื่นชอบที่จะเสี่ยงเพราะเขาคาดคะเนว่า รายได้ที่เขาได้รับจากความเสี่ยงนั้นต้องสูงขึ้น ดังนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจว่ากลุ่มคนเหล่านี้จะมีอัตราประโยชน์ของเงินหน่วยสุดท้าย(MU)จะเพิ่มสูงขึ้น

3. บุคคลที่ไม่ยินดียินร้ายกับความเสี่ยง Risk-neutral บุคคลในกลุ่มนี้จะรู้สึกไม่แตกต่างกันภายใต้ค่าคาดคะเนของรายได้ที่เท่ากัน ระหว่างทางเลือกที่มีความแน่นอนกับทางเลือกที่มีความเสี่ยง ฟังก์ชันความพอใจในแบบนี้จะมีลักษณะเป็นเส้นตรง และมีค่าความพอใจส่วนเพิ่ม (MU) คงที่

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรันท์ และ แม็คไควกู (Grun and McKeigue, 2001) ที่ได้ทำการศึกษา แบบแผนค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างในประเทศสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร หลังจากมีการออกลอตเตอรี่อย่างถูกกฎหมายในปี ค.ศ. 1994 วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจาก Family Expenditure Survey ของหนึ่งปีก่อนหน้า (ค.ศ. 1993-1994) และหนึ่งปีให้หลัง (ค.ศ.1995-1996) ของการมีลอตเตอรี่ ผลการศึกษาพบว่าก่อนที่จะมีลอตเตอรี่อย่างถูกกฎหมาย คือในช่วงปี ค.ศ. 1993-1994 คราวเรือนตัวอย่างร้อยละ 40 มีพฤติกรรมการเล่นพนันประเภทอื่นอยู่ก่อนแล้ว โดยใช้จ่ายในการเล่นพนันประมาณร้อยละ 0.5 ของรายได้ต่อสัปดาห์ต่อครัวเรือน หรือประมาณสัปดาห์ละ 1.45 ปอนด์ แต่หลังจากมีลอตเตอรี่เป็นทางเลือกใหม่ในการเล่นพนัน ปรากฏว่าจำนวนของครัวเรือนที่มีพฤติกรรมการเล่นพนันเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 75 และใช้เงินเพื่อเล่นพนันเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.5 ของรายได้ต่อสัปดาห์ต่อครัวเรือน หรือประมาณ 3.81 ปอนด์ต่อสัปดาห์ โดยเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 2.6 เท่า

เคอร์นีย์ (Kearney, 2002) ศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันของประชาชนในประเทศสหรัฐอเมริกา ช่วงปี ค.ศ. 1984-1998 โดยมีวัตถุประสงค์คือ ต้องการหาคำตอบว่า การเกิดการเล่นที่ถูกกฎหมายแบบ

ใหม่ ในที่นี้คือการมีลอตเตอรี่ของมลรัฐ (State Lottery) จะส่งผลกระทบต่อแบบแผนการใช้จ่ายเงินของประชาชนอย่างไร ซึ่งมีจุดประสงค์ในงานวิจัยเช่นเดียวกับงานของ Grun และ McKeigue ข้างต้น โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประมาณ 5,000 ตัวอย่าง โดยทำการเก็บข้อมูล 2 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการทั้งหมดในแต่ละสัปดาห์ รวมถึงค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวกับการพนันทุกชนิดด้วย ผลการศึกษาชี้ชัดว่า พฤติกรรมของประชาชนที่ตอบสนองต่อการมีลอตเตอรี่ของมลรัฐที่ถูกกฎหมายในสหรัฐอเมริกา นั้น คล้ายกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับประชาชนในประเทศสหราชอาณาจักรข้างต้น กล่าวคือการมีลอตเตอรี่ของมลรัฐอย่างถูกกฎหมายมีส่วนกระตุ้นให้ประชาชนหันมาใช้จ่ายเกี่ยวกับการพนันเพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มครัวเรือนที่ไม่เคยมีประวัติการเล่นพนันมาก่อน จะตอบสนองต่อลอตเตอรี่ของมลรัฐด้วยการลดค่าใช้จ่ายในกิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทอื่นลงแล้วเปลี่ยนมาซื้อลอตเตอรี่ชนิดนี้แทน เฉลี่ยประมาณ 23 ดอลลาร์สหรัฐต่อสัปดาห์ หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือน และเมื่อแบ่งกลุ่มของครัวเรือนออกเป็นสามกลุ่มตามระดับรายได้ จะพบว่าผลกระทบของการมีลอตเตอรี่ของมลรัฐที่มีต่อแบบแผนการบริโภคแตกต่างกัน โดยกลุ่มครัวเรือนตัวอย่างที่มีรายได้น้อยที่สุดจะลดค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าประเภทอื่นลงเพื่อนำมาซื้อลอตเตอรี่ในสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 3 และมีสัดส่วนที่ลดลงในกลุ่มที่มีรายได้สูงขึ้น

เจริญศักดิ์ เมธนาท (2532) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสลากรีนแบ่งในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยของคนไทยในครัวเรือน และรายได้ของครัวเรือน เป็นตัวแปรสำคัญในการตัดสินใจซื้อสลาก โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ และการตัดสินใจเป็นไปในลักษณะผกผัน ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยจะนิยมซื้อสลากมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้สูง (เป็นไปตามทฤษฎี Friedman และ Savage ที่เชื่อว่า การตัดสินใจจะซื้อสลาก คนที่มีรายได้น้อยจะนิยมการเล่นการพนันที่มีความเสี่ยงสูง แต่ใช้เงินในความเสี่ยงจำนวนน้อย แต่ใช้เงินจำนวนมาก) ขณะที่ในระดับถึกลงไปหากครัวเรือนที่มีรายได้น้อยมีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็จะมีผลต่อการซื้อสลากที่เพิ่มขึ้นด้วย (เป็นไปตามทฤษฎี Markowitz ที่ได้อธิบายทฤษฎีของ Friedman และ Savage เพิ่มเติมว่า คนส่วนใหญ่จะชอบพนันกับความเสี่งต่ำ แม้ว่าจะต้องใช้เงินจำนวนมาก หมายถึงปริมาณในการซื้อสลากเพิ่มขึ้นเพื่อให้โอกาสในการถูกรางวัลมีมากขึ้น Markowitz สรุปว่า คนทุกระดับรายได้ส่วนใหญ่จะซื้อสลาก ปริมาณการซื้อสลากจะแปรผันตามรายได้) ผู้ที่นิยมซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจะนิยมเล่นการพนันประเภทอื่นควบคู่ไปด้วย ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการซื้อสลาก ในขณะที่ผู้ซื้อหวยได้ดินจะมีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา หรือต่ำกว่า เพศชายจะซื้อสลากมากกว่าเพศหญิงแสดงให้เห็นว่าเพศชายมีลักษณะนิสัยชอบความเสี่ยงมากกว่า เพศหญิง ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างและเจ้าของกิจการส่วนตัวจะซื้อสลากมากกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีอายุมากขึ้นจะซื้อสลากลดน้อยลง เนื่องจากความสนุกในการมีส่วนร่วมต่อการเสี่ยงโชคมีน้อยลง

ลอตเตอรี่ของรัฐมินนิโซต้า (Minnesota State Lottery, 2004) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอัตราการเข้าร่วมการเล่นพนันของคนในมลรัฐมินนิโซตา สหรัฐอเมริกา กว่าร้อยละ 95 ของคนในมลรัฐมินนิโซตาเคยเล่นการพนัน โดยร้อยละ 55 ของประชากรหรือประมาณ 2.1 ล้านคนนิยมการซื้อลอตเตอรี่ ร้อยละ 47 นิยมการจับสลากร้อยละ 40 นิยมเข้าบ่อนกาสิโนการแข่งเรือ แข่งรถ แข่งม้าและแข่งสุนัข

สุดสงวน สุธีสร และคณะ (2537 : 140 – 146) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อกิจการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ซื้อสลากส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน และข้าราชการ ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพสำรอง ส่วนผู้ที่มีอาชีพสำรองมักจะประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขายทั่วไป และค้าขายลอตเตอรี่ มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 2,500 – 6,500 บาท จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้เคยซื้อสลาก ในการซื้อสลากส่วนใหญ่นานๆ ครั้งจึงซื้อ ส่วนใหญ่ผู้ซื้อจะหาซื้อทั่วไป ซื้อสลากในราคาปกติ และมักซื้อจากเจ้าที่มีเลขที่ต้องการ ช่วงเวลาที่ซื้อไม่แน่นอน แต่ตอนปลายงวดจะซื้อมากกว่าต้นงวด กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการซื้อสลากมากขึ้นในวันสำคัญของตนเอง รองลงมาคือในเทศกาลสำคัญ ผู้ซื้อสลากที่เคยถูกรางวัลและไม่เคยถูกรางวัล มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแล้วยังมีการเสี่ยงโชคในรูปแบบอื่นๆ ด้วย กล่าวคือ มีการซื้อหวยใต้ดินเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ซื้อหวยอมสิน ซื้อหวยเถื่อน และซื้อลอตเตอรี่จากต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมซื้อสลากเกินราคา โดยให้เหตุผลว่าหาซื้อสลากที่ขายตามราคาที่กำหนดไม่ได้เหตุผลรองลงมาคือ ซื้อเพราะมีเลขถูกใจ ซื้อเพราะเป็นเรื่องธรรมดาที่คนขายต้องมีกำไรบ้าง ซื้อเพราะเห็นว่าสงสารคนขาย ยอมซื้อเพราะเป็นเลขที่หายาก กลุ่มตัวอย่างที่ยอมซื้อสลากเกินราคา ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสงสารคนขาย ยอมซื้อเพราะเป็นเลขที่หายาก กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ยอมซื้อสลากเกินราคาส่วนใหญ่ได้ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะไม่เคยซื้อสลากอยู่แล้ว และเห็นว่าเป็นการเอาเปรียบ รองลงมาเห็นว่าเป็นการค้ากำไรเกินควร และสามารถหาซื้อตามราคาที่กำหนดได้ ประเด็นความเข้าใจต่อปัญหาการซื้อขายสลากเกินราคา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าเกิดจากการที่มีผู้กว้านซื้อสลากจากบรรดาผู้แทนจำหน่าย แล้วนำมาขายในราคาสูงกว่าที่ซื้อ เพื่อแสวงหากำไรมากขึ้น ความคิดเห็นต่อการแก้ไขปัญหาสลากเกินราคา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรเปลี่ยนมาใช้สลากรูปแบบใหม่ รองลงมาให้ตำรวจจับกุมผู้ขายสลากเกินราคาด้วยเห็นว่าไม่ควรซื้อสลากเกินราคา และเห็นว่าควรออกจำนวนสลากให้มาก

นิติกร ด้านภาคภูมิ (2543: 36-65) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความถี่ในการซื้อสลากคือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษาพบว่า เพศชายซื้อสลากบ่อยกว่าเพศหญิง กลุ่มอายุมากกว่าซื้อสลากบ่อยกว่ากลุ่มอายุน้อย กลุ่มสถานภาพสมรสซื้อบ่อยกว่ากลุ่มสถานภาพโสด และผู้มีการศึกษาค่ำซื้อบ่อยกว่าผู้มีการศึกษาสูง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการซื้อสลากคือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ รายได้ครัวเรือน เพศชายซื้อสลากปริมาณมากกว่าเพศหญิง กลุ่มอายุมากกว่าซื้อสลาก

ปริมาณมากกว่ากลุ่มอายุน้อย สถานภาพสมรสแล้วซื้อสลากปริมาณมากกว่าสถานภาพโสดอาชีพอิสระ
ค้าขาย เจ้าของกิจการซื้อสลากปริมาณมากกว่าอาชีพอื่น ๆ กลุ่มรายได้สูงกว่าซื้อสลากปริมาณมากกว่า
กลุ่มรายได้ต่ำ กลุ่มรายได้ครัวเรือนมากกว่าซื้อสลากปริมาณมากกว่ากลุ่มรายได้ครัวเรือนต่ำกว่า ความถี่
ในการซื้อสลากและปริมาณการซื้อสลากมีผลต่อการถูกรางวัลเป็นอย่างมาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็น
ว่าปริมาณสลากที่มีจำหน่าย ราคากำหนด เงินรางวัล ทั้งหมดเหมาะสมดีแล้ว แต่จำนวนรางวัลมีน้อยเกิน

สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ (2546: 52-58,175-181) กล่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจการพนันว่าผู้ที่
นิยมเล่นหวยส่วนมากจะมีอายุ 36-50 ปี ผู้ที่เล่นสลากกินแบ่งรัฐบาลและหวยใต้ดินที่มีอายุระหว่าง
23-50 ปี จะมีร้อยละ 73 ของผู้เล่นการพนัน ผู้ที่นิยมเล่นสลากกินแบ่งรัฐบาลและหวยใต้ดิน จะมีกลุ่มผู้
เล่นหลักอยู่ในอาชีพเกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว และรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่จะมีการศึกษา
ระหว่างน้อยกว่าประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา สัดส่วนการเล่นการพนันต่อรายได้จะมีแนวโน้มลดลงตาม
สัดส่วนของรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่วนพฤติกรรมการเล่นหวยจะยังมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น หากผู้นิยม
เล่นหวยมีการปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดและช่วยกันตีความจากตัวเลข เนื่องจากการเล่นหวย
สามารถมองได้ว่าเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการปฏิสัมพันธ์กัน มีการสื่อสารกันในหลาย ๆ
ด้าน

ปีเตอร์ มอนเทจัน (Peter Montague, 2547) ได้กล่าวในเรื่องลอตเตอรี่ว่า ผู้ที่ซื้อลอตเตอรี่ของ
รัฐบาลส่วนใหญ่มีฐานะยากจนและมีน้อยรายที่เป็นที่รู้จักในวงการเศรษฐกิจ โดยการเริ่มซื้อจะค่อยๆ
เพิ่มขึ้นจากครั้งละ 1-2 ดอลลาร์ เป็น 5-10 ดอลลาร์ และค่อยๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยมีความหวังว่าจะได้เงิน
รางวัลมาก การที่คนเหล่านี้นำเงินออกมาซื้อลอตเตอรี่แทนการเก็บออมเนื่องจากมันมีโอกาส 2 ทางให้
เลือก คือเงินต่อไปหรือไม่ต้องเงินต่อไป ผู้ที่ซื้อสลากจำนวนมากจะคิดเช่นนี้ เนื่องจากหากถูกรางวัล
ใหญ่จะมีเงินเป็นล้านดอลลาร์ แต่หากนำเงินเหล่านั้นมาเก็บสะสมจะต้องเก็บตั้งแต่อายุ 16 ปีกว่าจะมี
เงินเป็นล้านก็เมื่ออายุ 65 ปี

เสรี ลีลาชัย (2529) ได้ทำการศึกษาปัจจัยกำหนดรายจ่ายในการเล่นการพนัน โดยศึกษาเฉพาะ
ในกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดขอบเขตเฉพาะการพนัน 2 ประเภท คือสลากกินแบ่งรัฐบาล และหวย
กินรวบ เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดที่เป็นตัวกำหนดขนาดรายจ่ายในการเล่นสลากกินแบ่งและหวยกินรวบ ผล
การศึกษาพบว่า กลุ่มที่เล่นสลากกินแบ่งรัฐบาลเพียงอย่างเดียวจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยกำหนดรายจ่าย
นั่นคือรายได้และอุปนิสัยของผู้เล่น กลุ่มที่เล่นหวยกินรวบเพียงอย่างเดียวจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัย
กำหนดรายจ่ายชนิดเดียวกันคือ รายได้และอุปนิสัย ส่วนกลุ่มที่เล่นทั้งสลากกินแบ่งรัฐบาลและหวยกิน
รวบจะได้รับอิทธิพลจากรายได้ อุปนิสัย อาชีพ เพศ การศึกษา สถานภาพสมรส และขนาดของทรัพย์สิน
ถาวรประเภทอสังหาริมทรัพย์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

“การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ซื้อหรือเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลทั้งที่เป็นผู้ซื้อประจำหรือเคยซื้อแต่เลิกซื้อไปแล้ว ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

1.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากจำนวนประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนของประชากรที่ซื้อหรือเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จึงสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1967: 121) ดังนี้

$$n = \frac{P(1 - P)Z^2}{e^2}$$

เมื่อ

n = จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

P = สัดส่วนของประชากรที่จะสุ่ม

Z = ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้คือ Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับ .05)

e = สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่จะยอมให้เกิดขึ้น

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ซื้อหรือเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร (Non Population) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 385 คน

โดยการแทนค่าที่ระดับความน่าจะเป็นของประชากรเท่ากับ 0.5 ซึ่งมีค่าสูงสุดเมื่อ $P = 0.05$ (บุญชม ศรีสะอาด. 2538: 185-186) และค่า z ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนที่ 5% แทนค่า คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$(n) = \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{(0.5)^2}$$

$$= 385 \quad \text{คน}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้คือ 385 ตัวอย่าง และสำรองไว้เพื่อแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 10 % (อมรลักษณ์ วาทยานนท์ 2545 : 24 อ้างอิงจาก Aker, Kumer Day 1998: 392 – 393) ทำให้มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้ 425 ตัวอย่าง แต่เพื่อให้มีจำนวนตัวอย่างที่มากพอที่จะใช้กับแบบจำลองโพรบิต งานนี้ จึงขยายจำนวนเป็น 600 ตัวอย่าง

1. วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Judgement Sampling) จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ศูนย์การค้า ตลาด และแหล่งค้าสลากกินแบ่งรัฐบาลทั่วไป โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 600 คน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ที่ซื้อหรือเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล และผู้ที่ไม่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีความแตกต่างกันทางด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่บริเวณรอบนอกเขตเมือง ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากศูนย์การค้า ตลาด และแหล่งดังต่อไปนี้

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพระราม 2 โดยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 100 คน

ศูนย์การค้าเซ็นทรัลลาดพร้าว โดยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 100 คน

ตลาดยิ่งเจริญ (สะพานใหม่) โดยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 100 คน

1.2.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ภายในเขตเมืองชั้นใน ซึ่งได้ทำการสุ่มตัวอย่างจาก ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติสภากาชาดไทยจำนวน 100 คน

1.2.3 และเพื่อให้ได้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ซื้อหรือเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ผู้วิจัยจึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากแหล่งค้าสลากกินแบ่งรัฐบาล ดังนี้

- แหล่งค้าสลากบริเวณสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลถนนราชดำเนิน โดยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 100 คน

- แพลตฟอร์มตลาดบริเวณถนนเยาวราช โดยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 50 คน
 - แพลตฟอร์มตลาดบริเวณถนนเพชรเกษม โดยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 30 คน
 - แพลตฟอร์มตลาดบริเวณถนนรามคำแหง โดยทำการสุ่มเลือกตัวอย่างจำนวน 20 คน
- โดยจากการสุ่มเลือกตัวอย่างตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 600 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองซึ่งเป็นคำถามในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทางด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ – สังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนหลังจากหักภาษีแล้วของผู้ตอบ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิดโดยใช้คำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก และคำถามเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกครอบครัวที่อยู่และไม่อยู่ตามทะเบียนราษฎร์เป็นคำถามปลายเปิด รวมทั้งหมดจำนวน 9 ข้อดังนี้

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ แรงจูงใจในการซื้อ สถานที่ซื้อ โอกาสที่ซื้อ ความถี่ในการซื้อ ช่วงเวลาที่ซื้อ ผู้มีอิทธิพลต่อการซื้อ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด โดยใช้คำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก และคำถามเกี่ยวกับ ราคาที่ซื้อ จำนวนที่ซื้อและมูลค่าสลากที่ซื้อจะเป็นคำถามปลายเปิด รวมทั้งหมด 9 ข้อ

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อกำหนดให้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตของแบบสอบถามซึ่งเกี่ยวข้องกับสลากกินแบ่งรัฐบาลและสร้างแบบสอบถามจำลองโดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาจะต้องมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูลที่ศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการโดยเก็บรวบรวมจาก 2 แหล่ง ดังนี้

3.1.1 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้มาจากการเก็บข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต เอกสารวิชาการ จุลสาร แผ่นพับและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.1.2 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจากการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 ชุด ซึ่งได้ปฏิบัติตามลำดับ ดังนี้

3.2 วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

การดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ซื้อหรือไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งต้องตรวจสอบคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการโดยสอบถามก่อนว่าเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล หรือไม่ ถ้าซื้อหรือไม่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจึงให้กรอกแบบสอบถามพร้อมทั้งให้คำแนะนำในการตอบแบบสอบถามใช้เวลาในการเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2551 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2552 ดังข้อมูลที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) เป็นการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบและแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

4.1.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส (Coding) เพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

4.1.3 การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วไปบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้หลังจากหักภาษีแล้วต่อเดือน รายได้รวมของครอบครัวหลังจากหักภาษีแล้วต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่และไม่อยู่ในทะเบียนราษฎร์ และข้อมูลพฤติกรรม การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ แรงจูงใจในการซื้อ สถานที่ซื้อ โอกาสที่ซื้อ ความถี่ที่ซื้อ ช่วงเวลาในการซื้อ ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการซื้อ ราคาสลากที่ซื้อ จำนวนที่ซื้อในแต่ละงวด มูลค่าการซื้อในแต่ละงวด นำมาวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในด้านต่างๆ จะใช้สถิติไคสแควร์ มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1) การทดสอบสมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

2) การทดสอบสมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

3) การทดสอบสมมติฐานที่ 3 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

4) การทดสอบสมมติฐานที่ 4 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

5) การทดสอบสมมติฐานที่ 5 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

6) การทดสอบสมมติฐานที่ 6 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544: 380-414) ในการทดสอบสมมติฐานที่ตัวแปรต้นใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) และตัวแปรตาม ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

$$X^2 = \frac{\sum_{i=1} \sum_{j=1} [O_{ij} - E_{ij}]^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ X^2 แทน สถิติทดสอบไคสแควร์

O_{ij} แทน จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่เกิดขึ้นจริงจากข้อมูลตัวอย่างใน cell (i,j)

r_i แทน ความถี่ที่เกิดขึ้นในข้อมูลตัวอย่างใน Row ที่ i โดยที่ ($r_1, r_2, r_3, \dots, r_i$)

c_j แทน ความถี่ที่เกิดขึ้นในข้อมูลตัวอย่างใน Column ที่ j โดยที่ ($c_1, c_2, c_3, \dots, c_j$)

E_{ij} แทน ความถี่ที่คาดว่าจะอยู่ใน cell (i,j) ถ้าตัวแปรทั้งสองเป็นอิสระกัน

4.4 แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์

เนื่องจากกลุ่มประชากรในด้านที่เป็นผู้ซื้อ หรือไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้น กระจายตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร และการศึกษาที่เลือกกลุ่มเป้าหมายที่พบโดยบังเอิญ ซึ่งอาจจะพบที่แพงลอยคำ

สลากกินแบ่ง รีมถนน ป้ายรถโดยสารประจำทางในห้างสรรพสินค้า ฯลฯ ดังที่อธิบายไว้แล้ว โดยแบบจำลองโพรบิตนั้นเป็นแบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้นโดยที่ตัวแปรตามเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและมีค่าได้เพียง 2 ค่า คือ ผู้ที่เป็นผู้ซื้อและผู้ไม่ซื้อ กับ ตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี

การวิเคราะห์จะใช้แบบจำลองโพรบิตเพื่อวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร มหานครมีสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

H_0 = ประชาชนกรุงเทพฯตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ($y = 1$)

H_1 = ประชาชนกรุงเทพฯตัดสินใจไม่เลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ($y = 0$)

โดยในการศึกษาจะใช้ปัจจัยทางสังคม-เศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่กำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือนหลังจากหักภาษี ซึ่งมีแบบจำลองในการทดสอบดังนี้

$$BL = \alpha + \beta_1 SEX + \beta_2 AGE + \beta_3 INC + \beta_4 STA + \beta_5 ED + \beta_6 OCC$$

โดยที่

BL = พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดให้

BL = 1 ถ้าประชาชนกรุงเทพมหานครเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

BL = 0 ถ้าประชาชนกรุงเทพมหานครไม่เลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

SEX = เพศ

AGE = ระดับอายุ

INC = รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีแล้ว

STA = สถานภาพสมรส

ED = ระดับการศึกษา

OCC = อาชีพ

โดยในการศึกษาและวิเคราะห์ โดยแบบจำลอง โพรบิต จะทำการกำหนดตัวแปรต่างๆ ดังนี้

1. ตัวแปรเพศ (SEX) โดยกำหนดให้

Sex = 1 เพศชาย

= 2 เพศหญิง

2. ตัวแปรอายุ (AGE) ซึ่งจะเป็นตัวแปรระดับการวัดข้อมูลเชิงปริมาณ

3. ตัวแปรรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี (INC) โดยกำหนดให้

- NIC = 1 เมื่อมีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท
- = 2 เมื่อมีรายได้เท่ากับ 10,001 - 20,000 บาท
- = 3 เมื่อมีรายได้เท่ากับ 20,001 - 30,000 บาท
- = 4 เมื่อมีรายได้มากกว่า 20,001 - 30,000 บาท

4. ตัวแปรสถานภาพการสมรส (STA) โดยกำหนดให้

- STA = 1 สมรสแล้ว
- = 2 โสด / หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

5. ตัวแปรระดับการศึกษา (ED) โดยกำหนดให้

- ED = 1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น
- = 2 มัธยมศึกษาตอนต้น
- = 3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.
- = 4 อนุปริญญา / ปวส.
- = 5 ปริญญาตรี
- = 6 สูงกว่าปริญญาตรี

6. ตัวแปรอาชีพ (OCC) โดยกำหนดให้

- OCC = 1 นักเรียน / นักศึกษา
- = 2 แม่บ้าน
- = 3 ค้าขาย / อาชีพส่วนตัว
- = 4 รับจ้าง / พนักงานบริษัท
- = 5 ข้าราชการ
- = 6 พนักงานรัฐวิสาหกิจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร หลังจากได้ทำการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 600 คน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ประกอบด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมุติฐานจำนวน 6 ข้อ ดังนี้

1. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
2. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
3. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
4. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกิน

แบ่งรัฐบาล

5. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล
6. พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน

กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit)

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ประกอบด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคม ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคม

ปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	348	58.0
ชาย	252	42.0
รวม	600	100.0
2. อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	85	14.2
26-35 ปี	265	44.2
36-45 ปี	108	18.0
46-55 ปี	88	14.7
56 ปีขึ้นไป	54	9.0
รวม	600	100.0
3. สถานภาพสมรส		
โสด	309	51.5
สมรส	246	41.0
หม้าย/หย่าร้าง	30	5.0
แยกกันอยู่	15	2.5
รวม	600	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	64	10.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	73	12.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	127	21.2
อนุปริญญา/ปวส.	51	8.5
ปริญญาตรี	237	39.5
สูงกว่าปริญญาตรี	48	8.0
รวม	600	100.0
5. อาชีพ		
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	254	42.3
ข้าราชการ	124	20.7
ค้าขาย/อาชีพส่วนตัว	107	17.8
แม่บ้าน	50	8.3
นักเรียน/นักศึกษา	35	5.8
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	30	5.0
รวม	600	100.0
6. รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี		
ไม่เกิน 10,000 บาท	227	37.8
10,001-20,000 บาท	196	32.7
20,001-30,000 บาท	80	13.3
30,001 บาท ขึ้นไป	97	16.2
รวม	600	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. จำนวนสมาชิกในครอบครัวตามทะเบียนราษฎร์		
ไม่เกิน 3 คน	239	39.8
4-5 คน	233	38.8
6-7 คน	64	10.7
8-9 คน	45	7.5
10 คนขึ้นไป	19	3.2
รวม	600	100.0
8. จำนวนสมาชิกในครอบครัวนอกเหนือจากในทะเบียนราษฎร์		
0 คน	316	52.7
1-3 คน	189	31.5
4-5 คน	51	8.5
6 คน ขึ้นไป	44	7.3
รวม	600	100.0

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคม จำแนกได้ดังนี้

ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 และเป็นเพศชายจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 36.34 ปี มีอายุมากที่สุด 68 ปี อายุน้อยสุด 18 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 รองลงมา มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 อายุระหว่าง 46-55 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยสุด คือ กลุ่มที่มีอายุ 56 ปี ขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0

ด้านสถานภาพสมรส พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมา มีสถานภาพสมรส จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 มีสถานภาพหม้ายหรือหย่าร้าง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และมีสถานภาพแยกกันอยู่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมา จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช. จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

ด้านอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง หรือเป็นพนักงานบริษัท จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมา มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 มีอาชีพค้าขาย หรืออาชีพส่วนตัว จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 เป็นแม่บ้าน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 เป็นนักเรียน นักศึกษา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และมีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ด้านรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัวตามทะเบียนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวตามทะเบียนราษฎรไม่เกิน 3 คน จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมา มีสมาชิกในครอบครัว 4-5 คน จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 มีสมาชิก 6-7 คน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 มีสมาชิก 8-9 คน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และมีสมาชิก 10 คน ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ

ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัวนอกเหนือจากในทะเบียนราษฎร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวนอกเหนือจากในทะเบียนราษฎร จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมา มีสมาชิกในครอบครัวนอกเหนือจากในทะเบียนราษฎร 1-3 คน จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 มีสมาชิก 4-5 คน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และมีสมาชิก 6 คน ขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 400 คน และข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวน 200 คน

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่ง
รัฐบาล

พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สาเหตุที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล		
อยากถูกรางวัล	218	54.5
เพื่อความสนุกสนาน	57	14.3
ทำการกุศล	53	13.3
ชอบที่จะเสี่ยงโชค	33	8.3
ถูกชักชวนจากบุคคลอื่น	20	5.0
ได้เลขเด็ด	19	4.8
รวม	400	100.0
2. แหล่งที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลบ่อยที่สุด		
แผงลอยทั่วไป	215	53.8
คนเร่ขาย	118	29.5
ผู้พิการ	53	13.3
แผงลอยของสำนักงานสลาก	14	3.5
	400	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. โอกาสที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล		
ตามสะดวก	333	83.3
วันเกิด/วันสำคัญส่วนบุคคล	50	12.5
วันเฉลิมพระชนมพรรษา	9	2.3
วันสำคัญตามประเพณี	8	2.0
	400	100.0
4. ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล		
ทุกงวด	99	24.8
เดือนละ 1 ครั้ง	77	19.3
2-3 เดือนครั้ง	80	20.0
มากกว่า 3 เดือนครั้ง	144	36.0
	400	100.0
5. ระยะเวลาที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล		
ไม่แน่นอน	281	70.3
ก่อนออกรางวัล 1 สัปดาห์	32	8.0
ก่อนออกรางวัล 1-2 วัน	34	8.5
ก่อนออกรางวัล 1 วัน	21	5.3
เข้าวันออกรางวัล	32	8.0
	400	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล		
ตนเอง	317	79.3
เพื่อน	38	9.5
ครอบครัว	26	6.5
พนักงานขาย	19	4.8
	400	100.0
7. ราคาสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อ (1 ฉบับ)		
40-45 บาท	60	15.0
46-50 บาท	227	56.8
มากกว่า 50 บาท	113	28.3
	400	100.0
8. ปริมาณการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด (ฉบับ)		
2 ฉบับ	279	69.8
4 ฉบับ	61	15.3
6 ฉบับ	18	4.6
8 ฉบับ	11	2.8
10 ฉบับ	12	3.0
มากกว่า 10 ฉบับ	19	4.8
	400	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. จำนวนเงินที่ใช้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด		
ไม่เกิน 100 บาท	234	58.7
101-200 บาท	106	26.6
201-300 บาท	12	3.0
301-400 บาท	15	3.8
401-500 บาท	12	3.0
501 บาท ขึ้นไป	21	5.4
	400	100.0
10. สาเหตุที่ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล		
เพราะรายได้มีอยู่อย่างจำกัด	77	38.5
เป็นคนไม่มีโชคทางนี้	51	25.5
ไม่เคยคิดจะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลอยู่แล้ว	35	17.5
เพราะเป็นการพนันชนิดหนึ่ง	25	12.5
รายได้ที่มีอยู่นั้นมากพอจึงไม่คิดที่จะซื้อสลากฯ	12	6.0
รวม	200	100.0

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะพฤติกรรมจำแนกได้ดังนี้

ด้านสาเหตุที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ซื้อด้วยสาเหตุต้องการถูกรางวัล จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมา ซื้อเพื่อความสนุกสนาน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 เพื่อทำการกุศล จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ซื้อเพราะชอบเสี่ยงโชค จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ซื้อเพราะถูกชักชวนจากบุคคลอื่น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และซื้อเพราะได้เลขเด็ดมา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ด้านแหล่งที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับแผงลอยทั่วไป จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมา ซื้อกับคนเร่ขายทั่วไป จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ซื้อกับคนพิการ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 และซื้อกับแผงลอยของสำนักงานสลาก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 ตามลำดับ

ด้านโอกาสที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ไม่ได้ซื้อโดยคำนึงถึงโอกาสสำคัญๆ จะเป็นไปตามความสะดวก จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมา ซื้อในโอกาสวันเกิด หรือวันสำคัญส่วนบุคคล จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ซื้อในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 และซื้อในโอกาสวันสำคัญตามประเพณี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

ด้านความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ซื้อมากกว่า 3 เดือนครั้ง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมา ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลทุกงวด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ซื้อ 2-3 เดือนครั้ง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และซื้อเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ตามลำดับ

ด้านระยะเวลาที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเวลาแน่นอนที่จะซื้อ จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมา จะซื้อก่อนออกรางวัล 1-2 วัน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ซื้อก่อนออกรางวัล 1 สัปดาห์ และซื้อในเช้าวันออกรางวัลในปริมาณที่เท่าๆ กัน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 และ ซื้อก่อนออกรางวัล 1 วัน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ตามลำดับ

ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ไม่มีบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนอกจากตัวเอง จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมา มีเพื่อนเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 มีครอบครัวเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และมีพนักงานขายเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ด้านราคาสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาฉบับละ 46-50 บาท จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมา ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาฉบับละมากกว่า 50 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ และซื้อได้ในราคาฉบับละ 40-45 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ

ด้านปริมาณการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลซื้อเฉลี่ย 3.66 ฉบับในแต่ละงวด โดยซื้อมากที่สุด 20 ฉบับ ซื้อน้อยสุด 2 ฉบับ ส่วนใหญ่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดจำนวน 2 ฉบับ จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 รองลงมา ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดจำนวน 4 ฉบับ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดจำนวนมากกว่า 10 ฉบับ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดจำนวน 6 ฉบับ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด

จำนวน 10 ฉบับ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 และซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดจำนวน 8 ฉบับ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ด้านจำนวนเงินที่ใช้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลใช้เงินซื้อสลากเฉลี่ย 181.89 บาท โดยใช้เงินมากที่สุด จำนวน 1,000 บาท น้อยสุดจำนวน 80 บาท ส่วนใหญ่ ใช้เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดไม่เกิน 100 บาท จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมา ใช้เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด 101-200 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ใช้เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด 501 บาท ขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 ใช้เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด 301-400 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ใช้เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด 201-300 บาท และ 401-500 บาท ในปริมาณที่เท่าๆ กัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ ไม่ซื้อเพราะรายได้ที่มีอยู่ไม่นับว่ามีอย่างจำกัด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมา ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพราะคิดว่าเป็นคนไม่มีโชคลาภทางนี้อยู่แล้ว จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพราะไม่เคยคิดจะซื้ออยู่แล้ว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพราะคิดว่าเป็นการพนันชนิดหนึ่ง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพราะรายได้ที่มีอยู่ไม่นับมากพออยู่แล้ว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานข้อ 1 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมุติฐานข้อ 1.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : ความถี่ในการซื้อสลาก ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับเพศของผู้ซื้อสลาก

เพศ	ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล				รวม
	ซื้อทุกงวด	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือนครั้ง	มากกว่า 3 เดือนครั้ง	
ชาย	37	30	36	70	173
หญิง	62	47	44	74	227
รวม	99	77	80	144	400
$\chi^2 = 3.756$					
p= .289					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .289 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานข้อ 1.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : จำนวนสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากที่ซื้อกับเพศของผู้ซื้อสลาก

เพศ	จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่องวด			รวม
	2 ฉบับ	4 ฉบับ	6 ฉบับ ขึ้นไป	
ชาย	122	17	34	173
หญิง	157	44	26	227
รวม	279	61	60	400
$\chi^2 = 10.306^*$				
p= .006				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานข้อ 1.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : มูลค่าสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากที่ซื้อกับเพศของผู้ซื้อสลาก

เพศ	มูลค่าสลากที่ซื้อ			รวม
	ไม่เกิน 100 บาท	101-200 บาท	201 บาท ขึ้นไป	
ชาย	96	43	34	173
หญิง	138	63	26	227
รวม	234	106	60	400
$\chi^2 = 5.183$ $p = .075$				

จากตาราง 7 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .075 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มูลค่าสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานข้อ 2 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมติฐานข้อ 2.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : ความถี่ในการซื้อสลาก ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับอายุของผู้ซื้อสลาก

อายุ	ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล				รวม
	ซื้อทุกงวด	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือนครั้ง	มากกว่า 3 เดือนครั้ง	
ไม่เกิน 25 ปี	8	12	11	24	55
26-35 ปี	14	48	33	85	180
36-45 ปี	31	5	12	20	68
46 ปี ขึ้นไป	46	12	24	15	97
รวม	99	77	80	144	400
$\chi^2 = 89.957^*$ $p = .000$					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 8 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานข้อ 2.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : จำนวนสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากที่ซื้อกับอายุของผู้ซื้อสลาก

อายุ	จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่องวด		รวม
	ไม่เกิน 2 ฉบับ	มากกว่า 2 ฉบับ	
ไม่เกิน 25 ปี	43	12	55
26-35 ปี	139	41	180
36-45 ปี	37	31	68
46 ปี ขึ้นไป	60	37	97
รวม	279	121	400

$\chi^2 = 17.064^*$
p= .001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 9 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่าค่า P-Value (p) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานข้อ 2.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : มูลค่าสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากที่ซื้อกับอายุของผู้ซื้อสลาก

อายุ	มูลค่าสลากที่ซื้อ			รวม
	ไม่เกิน 100 บาท	101-200 บาท	201 บาท ขึ้นไป	
ไม่เกิน 25 ปี	36	15	4	55
26-35 ปี	128	36	16	180
36-45 ปี	25	27	16	68
56 ปี ขึ้นไป	45	28	24	97
รวม	234	106	60	400

$\chi^2 = 36.939^*$
p= .000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 10 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับ สมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่ามูลค่าสลากที่ซื้อมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานข้อ 3 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อ สลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมติฐานข้อ 3.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่ง รัฐบาล

H_0 : ความถี่ในการซื้อสลาก ไม่มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับสถานภาพของผู้ซื้อสลาก

สถานภาพ	ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล				รวม
	ซื้อทุกงวด	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือนครั้ง	มากกว่า 3 เดือน ครั้ง	
โสด	36	41	29	99	205
อื่นๆ	63	36	51	45	195
รวม	99	77	80	144	400
$\chi^2 = 33.759^*$ p = .000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 11 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับ สมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของ ผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 3.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : จำนวนสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากที่ซื้อ กับสถานภาพของผู้ซื้อสลาก

สถานภาพ	จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่องวด			รวม
	2 ฉบับ	4 ฉบับ	6 ฉบับ ขึ้นไป	
โสด	161	28	16	205
อื่นๆ	118	33	44	195
รวม	279	61	60	400
$\chi^2 = 19.866^*$ $p = .000$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 12 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบ แสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 3.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : มูลค่าสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากที่ซื้อ กับสถานภาพของผู้ซื้อสลาก

สถานภาพ	มูลค่าสลากที่ซื้อ			รวม
	ไม่เกิน 100 บาท	101-200 บาท	201 บาท ขึ้นไป	
โสด	139	50	16	205
อื่นๆ	95	56	44	195
รวม	234	106	60	400
$\chi^2 = 21.443^*$ $p = .000$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 13 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 4 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมุติฐานข้อ 4.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : ความถี่ในการซื้อสลาก ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลาก

ระดับการศึกษาสูงสุด	ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล				รวม
	ซื้อทุกงวด	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือนครั้ง	มากกว่า 3 เดือนครั้ง	
ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนต้น	38	17	7	16	78
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. /อนุปริญญา/ปวส.	21	43	30	23	117
ปริญญาตรี ขึ้นไป	40	17	43	105	205
รวม	99	77	80	144	400
$\chi^2 = 87.996^*$					
p= .000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 14 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 4.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : จำนวนสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกิน

แบ่งรัฐบาล

H_1 : จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่ง

รัฐบาล

ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากที่ซื้อกับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลาก

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่องวด			รวม
	2 ฉบับ	4 ฉบับ	6 ฉบับ ขึ้นไป	
ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนต้น	51	19	8	78
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	68	32	17	117
/อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี ขึ้นไป	160	10	35	205
รวม	279	61	60	400
$\chi^2 = 32.220^*$				
p= .000				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 4.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่ง

รัฐบาล

H_0 : มูลค่าสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่ง

รัฐบาล

H_1 : มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่ง

รัฐบาล

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากที่ซื้อกับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลาก

ระดับการศึกษา	มูลค่าสลากที่ซื้อ			รวม
	ไม่เกิน 100 บาท	101-200 บาท	201 บาท ขึ้นไป	
ไม่เกินมัธยมศึกษาตอนต้น	51	19	8	78
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./อนุปริญญา/ปวส.	55	45	17	117
ปริญญาตรี ขึ้นไป	128	42	35	205
รวม	234	106	60	400
$\chi^2 = 14.840^*$				
p= .005				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 16 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 5 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมุติฐานข้อ 5.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : ความถี่ในการซื้อสลาก ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับอาชีพของผู้ซื้อสลาก

อาชีพ	ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล				รวม
	ซื้อทุกงวด	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือนครั้ง	มากกว่า 3 เดือนครั้ง	
รับจ้าง/ พนักงานบริษัท	44	20	45	83	192
ข้าราชการ	29	19	12	24	84
ค้าขาย/อาชีพ ส่วนตัว	14	22	5	13	54
อื่นๆ	12	16	18	24	70
รวม	99	77	80	144	400
$\chi^2 = 39.905^*$					
p= .000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่าค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 5.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : จำนวนสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากที่ซื้อกับอาชีพของผู้ซื้อสลาก

อาชีพ	จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่องวด			รวม
	2 ฉบับ	4 ฉบับ	6 ฉบับ ขึ้นไป	
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	147	23	22	192
ข้าราชการ	54	8	22	84
ค้าขาย/อาชีพส่วนตัว	29	21	4	54
อื่นๆ	49	9	12	70
รวม	279	61	60	400
$\chi^2 = 37.742^*$ $p = .000$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 5.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : มูลค่าสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากที่ซื้อกับอาชีพของผู้ซื้อสลาก

อาชีพ	มูลค่าสลากที่ซื้อ			รวม
	ไม่เกิน 100 บาท	101-200 บาท	201 บาท ขึ้นไป	
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	128	42	22	192
ข้าราชการ	39	23	22	84
ค้าขาย/อาชีพส่วนตัว	29	21	4	54
อื่นๆ	38	20	12	70
รวม	234	106	60	400
$\chi^2 = 20.429^*$ $p = .002$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 6 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมุติฐานข้อ 6.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : ความถี่ในการซื้อสลาก ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลกับรายได้ของผู้ซื้อสลาก

รายได้	ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล				รวม
	ซื้อทุกงวด	เดือนละ 1 ครั้ง	2-3 เดือนครั้ง	มากกว่า 3 เดือนครั้ง	
ไม่เกิน 10,000 บาท	51	32	15	39	137
10,001-20,000 บาท	27	23	42	46	138
20,001 บาท ขึ้นไป	21	22	23	59	125
รวม	99	77	80	144	400
$\chi^2 = 35.235^*$					
p= .000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 6.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : จำนวนสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสลากที่ซื้อกับรายได้ของผู้ซื้อสลาก

รายได้	จำนวนสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ซื้อต่องวด			รวม
	2 ฉบับ	4 ฉบับ	6 ฉบับ ขึ้นไป	
ไม่เกิน 10,000 บาท	102	19	16	137
10,001-20,000 บาท	100	30	8	138
20,001 บาท	77	12	36	125
ขึ้นไป				
รวม	279	61	60	400
$\chi^2 = 33.038^*$ $p = .000$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมุติฐานข้อ 6.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_0 : มูลค่าสลากที่ซื้อ ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

H_1 : มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ตาราง 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสลากที่ซื้อกับรายได้ของผู้ซื้อสลาก

รายได้	มูลค่าสลากที่ซื้อ			รวม
	ไม่เกิน 100 บาท	101-200 บาท	201 บาท ขึ้นไป	
ไม่เกิน 10,000 บาท	95	26	16	137
10,001-20,000 บาท	74	56	8	138
20,001 บาท ขึ้นไป	65	24	36	125
รวม	234	106	60	400
$\chi^2 = 44.648^*$ $p = .000$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 การวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ในการทดสอบแสดงให้เห็นว่า ค่า P-Value (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) หมายความว่า มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตาราง 23 การสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคม กับ
พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล

สมมุติฐาน	ผลการทดสอบสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 1 พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	
สมมุติฐานข้อ 1.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 1.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 1.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 2 พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	
สมมุติฐานข้อ 2.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 2.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 2.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 3 พฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	
สมมุติฐานข้อ 3.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 3.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 3.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน

ตาราง 23 (ต่อ)

สมมุติฐาน	ผลการทดสอบสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 4 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	
สมมุติฐานข้อ 4.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 4.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 4.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 5 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	
สมมุติฐานข้อ 5.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 5.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 5.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 6 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	
สมมุติฐานข้อ 6.1 ความถี่ในการซื้อสลาก มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 6.2 จำนวนสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน
สมมุติฐานข้อ 6.3 มูลค่าสลากที่ซื้อ มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล	สอดคล้องกับสมมุติฐาน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit)

การศึกษาปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานครจะใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit) เพื่อวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชน กรุงเทพมหานคร มีสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

H0 = ประชาชนกรุงเทพตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ($y = 1$)

H1 = ประชาชนกรุงเทพตัดสินใจไม่เลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ($y = 0$)

โดยในการศึกษาจะใช้ปัจจัยทางสังคม-เศรษฐกิจ ที่มีผลต่อการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือนหลังจากหักภาษี ซึ่งมีแบบจำลองในการทดสอบดังนี้

$$BL = \alpha + \beta_1 SEX + \beta_2 AGE + \beta_3 INC + \beta_4 STA + \beta_5 ED + \beta_6 OCC$$

โดยที่ BL = พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ

โดยกำหนดให้ BL = 1 ถ้าประชาชนกรุงเทพมหานครเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล และ

BL = 0 ถ้าประชาชนกรุงเทพมหานครไม่เลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

SEX = เพศ

AGE = ระดับอายุ

STA = สถานภาพสมรส

ED = ระดับการศึกษา

OCC = อาชีพ

INC = รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี

ผลการศึกษา

1) วิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ

จากวิธีการวิเคราะห์ข้างต้นเมื่อนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลรวมถึงการพิจารณาถึงปัจจัยที่กำหนดการซื้อโดยใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit) ได้ผลการทดสอบดังนี้ได้จาก (ตารางที่ 24)

$$BL = -0.080 - 0.089SEX + 0.005AGE - 0.019INC - 0.073STA \\ (-0.266) \quad (-0.809) \quad (0.814) \quad (-1.941)** \quad (-0.741) \\ + 0.076ED + 0.106OCC \\ (1.959)** \quad (2.085)*$$

McFadden R-squared	=	0.018218
S.E. of regression	=	0.468557
Log likelihood	=	-374.9508
LR statistic (6 df)	=	13.91545
Probability (LR stat)	=	0.030595

หมายเหตุ : ค่าสถิติในวงเล็บ คือ ค่า Z-statistic

* คือ มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

** คือ มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

จากผลการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ตัวแบบสมการสามารถอธิบายการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 1.82 ส่วนที่เหลือเกิดจากปัจจัยอื่นๆ ค่า LR test = 13.91545 มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (p-value = 0.030595) แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอธิบายส่วนใหญ่สามารถอธิบายการตัดสินใจซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลได้

รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีส่งผลต่อความเป็นไปได้ในพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ส่วนที่เหลือเกิดจากปัจจัยอื่นๆ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ -0.019 หมายความว่า รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีในแต่ละระดับส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล 0.019 หน่วย ในทิศทางตรงกันข้าม

ระดับการศึกษาส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ส่วนที่เหลือเกิดจากปัจจัยอื่นๆ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ 0.076

หมายความว่าระดับการศึกษาในแต่ละระดับของผู้ตอบแบบสอบถามส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล 0.076 หน่วย ในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้ปัจเจกชนมีเหตุผลในการตัดสินใจเลือกซื้อเพิ่มขึ้นนั่นเอง

ระดับอาชีพส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนที่เหลือเกิดจากปัจจัยอื่นๆ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ 0.106 หมายความว่า ระดับอาชีพในแต่ละอาชีพส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล 0.106 หน่วย ในทิศทางเดียวกัน

สำหรับตัวแปรอื่น ๆ ที่ได้ทำการศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด

2) วิเคราะห์ปัจจัยกำหนดพฤติกรรม การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ

การวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพในส่วนข้างต้น เพื่อประมาณการความน่าจะเป็นในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ โดยจะเลือกเฉพาะปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ได้จาก (ตารางที่ 28)

$$BLE = 0.541 - 0.005INC + 0.022ED + 0.039OCC$$

$$(93.772) \quad (-16.708)^* \quad (22.373)^* \quad (30.497)^*$$

R-squared	=	0.844348	F-statistic	=	532.9665
Adjusted R-squared	=	0.842764	Prob	=	0.000000
S.E. of regression	=	0.026226	D.W.	=	2.049063

หมายเหตุ : ค่าสถิติในวงเล็บ คือ ค่า t-statistic

* คือ มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ระดับรายได้หลังหักภาษี (INC) ระดับการศึกษา (ED) และระดับอาชีพ (OCC) ในแต่ละระดับ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (BLE) ได้สูงถึงร้อยละ 84.43 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนที่เหลือเกิดจากปัจจัยอื่นๆ

เมื่อได้ทำการตรวจสอบปัญหาความเป็นอิสระกันของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Correlation Matrix) พบว่า ค่าสถิติดังกล่าวมีค่าต่ำกว่า 0.8 (อ้างอิง เรียงชัย ต้นสุชาติ, หน้า 147) ในทุกตัวแปรที่ศึกษา แสดงให้เห็นว่า การประมาณการด้วยสมการข้างต้น ไม่ทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity (ตารางที่ 25) ส่วนปัญหาความแปรปรวนของตัวคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (Heteroscedasticity) ตามวิธีของ White พบว่า ค่า prob. (p-value) ของค่าสถิติไคสแควร์ที่ได้จากสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานรอง และยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า “ความแปรปรวนไม่มีความแตกต่างกัน” แสดงว่า สมการที่ประมาณการไม่เกิดปัญหา Heteroscedasticity (ตารางที่ 26) และสุดท้ายในส่วนของปัญหาอัตโนมัติสหสัมพันธ์ (Autocorrelation) ซึ่งพิจารณาจากค่าสถิติ Durbin-Watson (D.W.) พบว่า ผลการประมาณการในครั้งแรกให้ค่า D.W. เท่ากับ 1.466236 (ตารางที่ 27) แสดงว่า ผลการประมาณการเกิดปัญหา Autocorrelation จึงได้ทำการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธี Autoregressive of order 1 [AR(1)] ผลที่ได้ทำให้ค่าสถิติ D.W. เพิ่มขึ้นจากเดิม อยู่ที่ 2.049063 (ตารางที่ 28) ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่ทำให้เกิดปัญหา Autocorrelation และยังทำให้ค่าสถิติอื่นๆ ที่สนใจปรับตัวสูงขึ้นด้วย

รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี (INC) ของประชาชนกรุงเทพ ส่งผลต่อการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (y) มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ -0.005 อธิบายได้ว่า ถ้ารายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลลดลง 0.005 หน่วย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มผู้มีรายได้สูงมีความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่ากลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ ซึ่งหากพิจารณาว่า “สลากกินแบ่งรัฐบาล” เป็นสินค้าประเภทหนึ่ง การที่ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงและมีความต้องการในสินค้าประเภทนี้ลดลง แสดงให้เห็นว่า สลากกินแบ่งรัฐบาลนั้นเป็นสินค้าด้อย (Inferior Good) ในสายตาของผู้บริโภค

ระดับการศึกษา (ED) ของประชาชนกรุงเทพ ส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (y) มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.022 อธิบายได้ว่า ระดับการศึกษาในแต่ละระดับ จะส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพิ่มขึ้น 0.022 หน่วย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และ

ระดับอาชีพ (OCC) ของประชาชนกรุงเทพ ส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (y) มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.039 อธิบายได้ว่า ระดับอาชีพในแต่ละอาชีพ จะส่งผลให้มีพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเพิ่มขึ้น 0.039 หน่วย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลกระทบในภาพรวมโดยการพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้แก่ ระดับอาชีพ (INC) รองลงมาได้แก่ ระดับการศึกษา (ED) และ รายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี (OCC) ตามลำดับ

ตาราง 24 ประมาณการความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานครด้วย
แบบจำลองโพรบิต (Probit)

Dependent Variable: BL				
Method: ML - Binary Probit (Quadratic hill climbing)				
Sample: 1 600				
Included observations: 600				
Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
C	-0.080210	0.301429	-0.266100	0.7902
SEX	-0.088742	0.109756	-0.808539	0.4188
AGE	0.004867	0.005983	0.813567	0.4159
INC	-0.019489	0.011877	-1.940972	0.0508
STA	-0.073253	0.098915	-0.740561	0.4590
ED	0.075579	0.038582	1.958934	0.0501
OCC	0.106459	0.051042	2.085722	0.0370
Mean dependent var	0.666667	S.D. dependent var		0.471798
S.E. of regression	0.468557	Akaike info criterion		1.273169
Sum squared resid	130.1907	Schwarz criterion		1.324467
Log likelihood	-374.9508	Hannan-Quinn criter.		1.293138
Restr. log likelihood	-381.9085	Avg. log likelihood		-0.624918
LR statistic (6 df)	13.91545	McFadden R-squared		0.018218
Probability(LR stat)	0.030595			
Obs with Dep=0	200	Total obs		600
Obs with Dep=1	400			

ตาราง 25 วิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity

Correlation Matrix	BLE	ED	INC	OCC
BLE	1.000000			
ED	0.636917	1.000000		
INC	-0.011537	0.247746	1.000000	
OCC	0.740602	0.283918	0.243621	1.000000

ตาราง 26 การวิเคราะห์ปัญหา Heteroskedasticity

F-statistic	7.683427	Probability	0.000000	
Obs*R-squared	41.98608	Probability	0.000000	
Test Equation:				
Dependent Variable: RESID^2				
Method: Least Squares				
Sample: 1 400				
Included observations: 400				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.001168	0.000423	2.760944	0.0060
INC	-1.04E-05	3.91E-05	-0.264899	0.7912
INC^2	1.32E-06	1.75E-06	0.752928	0.4519
ED	-0.000730	0.000171	-4.266946	0.0000
ED^2	8.28E-05	2.43E-05	3.410925	0.0007
OCC	0.000575	0.000192	2.999100	0.0029
OCC^2	-7.71E-05	2.64E-05	-2.916768	0.0037
R-squared	0.105228	Mean dependent var		0.000743
Adjusted R-squared	0.091533	S.D. dependent var		0.001001
S.E. of regression	0.000954	Akaike info criterion		-11.05523
Sum squared resid	0.000356	Schwarz criterion		-10.98525
Log likelihood	2212.518	F-statistic		7.683427
Durbin-Watson stat	1.891182	Prob(F-statistic)		0.000000

ตาราง 27 ประมาณการปัจจัยกำหนดการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ
(เกิดปัญหา Autocorrelation)

Dependent Variable: BLE					
Method: Least Squares					
Sample (adjusted): 1 400					
Included observations: 400 after adjustments					
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.	
C	0.530870	0.005437	97.63294	0.0000	
INC	-0.004696	0.000338	-13.91230	0.0000	
ED	0.023193	0.000978	23.71149	0.0000	
OCC	0.039035	0.001291	30.22978	0.0000	
Adjusted R-squared	0.828560	S.D. dependent var		0.066148	
S.E. of regression	0.027389	Akaike info criterion		-4.347403	
Sum squared resid	0.296304	Schwarz criterion		-4.307413	
Log likelihood	871.3068	F-statistic		642.1687	
Durbin-Watson stat	1.466236	Prob(F-statistic)		0.000000	

ตาราง 28 ประมาณการปัจจัยกำหนดการเลือกซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ
(ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation)

Dependent Variable: BLE				
Method: Least Squares				
Sample (adjusted): 2 400				
Included observations: 399 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.540957	0.005769	93.77189	0.0000
INC	-0.005381	0.000322	-16.70754	0.0000
ED	0.021922	0.000980	22.37270	0.0000
OCC	0.038521	0.001263	30.49675	0.0000
AR(1)	0.328307	0.048300	6.797197	0.0000
R-squared	0.844348	Mean dependent var		0.750553
Adjusted R-squared	0.842764	S.D. dependent var		0.066139
S.E. of regression	0.026226	Akaike info criterion		-4.431635
Sum squared resid	0.270310	Schwarz criterion		-4.381554
Log likelihood	886.8953	F-statistic		532.9665
Durbin-Watson stat	2.049063	Prob(F-statistic)		0.000000
Inverted AR Roots	.33			

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การพนันทนายผลตัวเลขที่เรียกกันว่า "สลากกินแบ่งรัฐบาล" เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในสังคมไทย เป็นกิจกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งในเรื่องของความสุขจากการได้เสี่ยง และในเรื่องของการหารายได้จึงไม่หันไปสนใจที่สลากกินแบ่งรัฐบาลนั้นจะได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการพนันชนิดนี้ได้อยู่กับสังคมไทยมาเป็นระยะเวลานานมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบที่หลากหลายจนกลายมาเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาลในปัจจุบัน ทำให้ประชาชนไทยเข้าถึงได้ง่ายขึ้น แต่ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าสลากกินแบ่งรัฐบาลจะเป็นที่ยอมรับและถูกใจของคนทุกกลุ่ม เนื่องจากแต่ละคนมีทัศนคติต่อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ต่างกัน ซึ่งทัศนคติที่ต่างกันนี้มีปัจจัยจากพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

การเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ เป็นสิ่งสำคัญในการคาดหมายสิ่งที่จะเกิดขึ้นเมื่อระบบของตลาดสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้นมีหลากหลายรูปแบบจากอดีตจนถึงปัจจุบันจึงทำให้เกิดแรงบัลดาลใจในการศึกษาถึงพฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในสังคมไทย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยข้อมูลปฐมภูมิ(แบบสอบถาม)ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

จากข้อมูลที่ได้ทำให้ทราบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป ซึ่งจากการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นทำให้เข้าใจถึงพฤติกรรมการซื้อขายสลากกินแบ่งรัฐบาลของคนกรุงเทพมหานครสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 36.34 ปี ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 26-35 ปี มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง หรือเป็นพนักงานบริษัท สำหรับรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีไม่เกิน 10,000 บาท โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตามทะเบียนราษฎร ไม่เกิน 3 คน และส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวนอกเหนือจากในทะเบียนราษฎร

โดยสาเหตุที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่ ซื้อเพราะต้องการถูกรางวัล สถานที่ซื้อส่วนใหญ่คือแผงลอยทั่วไป ด้านโอกาสที่ซื้อ ส่วนใหญ่ ไม่ได้ซื้อโดยคำนึงถึงโอกาสสำคัญ แต่จะซื้อตามความสะดวกมากกว่า ในด้านความถี่ในการซื้อ ส่วนใหญ่จะซื้อมากกว่า 3 เดือนครั้ง ด้านระยะเวลาที่จะซื้อ ส่วนใหญ่นั้นจะไม่ได้กำหนดเวลาที่แน่นอน โดยผู้ซื้อส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกซื้อสลากกินแบ่ง

รัฐบาลด้วยตนเองรองลงมาคือเพื่อนเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการซื้อ ผู้ที่ซื้อส่วนใหญ่ ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาฉบับละ 46-50 บาท โดยจะซื้อกันงวดละจำนวน 2 ฉบับ และจะ ใช้เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดไม่เกิน 100 บาท

ในส่วนของมูลปัจจัยเศรษฐกิจ-สังคมของผู้ที่ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง หรือเป็นพนักงานบริษัท สำหรับรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษีไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งมีรายได้ทั้งครอบครัวต่อเดือนหลังหักภาษี ไม่เกิน 20,000 บาท โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตามทะเบียนราษฎร์ ไม่เกิน 3 คน และส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวนอกเหนือจากในทะเบียนราษฎร์ สาเหตุหลักที่ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนใหญ่เนื่องมาจากรายได้มีอยู่อย่างจำกัดลงมาก็คือเป็นคนที่ไม่มีโชคทางด้านการเงิน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

เพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับจำนวนสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า เพศชายจะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวนมากกว่าเพศหญิงในแต่ละงวด

เพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อ 2 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลผลการวิเคราะห์ พบว่า

อายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่อายุไม่เกิน 35 ปี จะมีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลอายุมากกว่า 35 ปี

อายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับจำนวนสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทุกช่วงอายุ จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวน 2 ฉบับต่องวด มีเพียงอายุระหว่าง 36-45 ปี ที่มีการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า 10 ฉบับต่องวด มากกว่าช่วงอายุอื่น

อายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับมูลค่าสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับจำนวนสลากที่ซื้อ นั่นคือ ทุกช่วงอายุ จะใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่เกิน 100 บาทต่องวด มีเพียงอายุระหว่าง 36-45 ปี ที่ใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า 500 บาทต่องวดมากกว่าช่วงอายุอื่น

สมมติฐานข้อ 3 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลผลการวิเคราะห์ พบว่า

สถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีสถานภาพโสด และหม้าย/หย่าร้าง จะมีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าผู้ซื้อสลากที่มีสถานภาพสมรส และแยกกันอยู่

สถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับจำนวนสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีสถานภาพโสด จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดในปริมาณมากกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานภาพอื่น ๆ

สถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับมูลค่าสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีสถานภาพโสด จะใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดมากกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานภาพอื่น ๆ

สมมติฐานข้อ 4 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลผลการวิเคราะห์ พบว่า

ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่จบการศึกษาสูงสุดอนุปริญญาขึ้นไป จะมีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าผู้ซื้อสลากที่จบการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าอนุปริญญาตรี

ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับจำนวนสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทุกช่วงระดับการศึกษา จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวน 2 ฉบับต่องวด มีเพียงผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ที่มีการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า 10 ฉบับต่องวดมากกว่าช่วงระดับการศึกษาอื่น

ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับมูลค่าสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับจำนวนสลากที่ซื้อ นั่นคือ ทุกช่วงระดับการศึกษา จะใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่เกิน 100 บาทต่องวด มีเพียงผู้ซื้อ

สลากกินแบ่งรัฐบาลที่จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ที่ใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า 500 บาทต่องวดมากกว่าช่วงระดับการศึกษาอื่น

สมมุติฐานข้อ 5 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลผลการวิเคราะห์ พบว่า

อาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อสลาก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท หรือนักเรียน/นักศึกษา มีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพข้าราชการ ค้าขาย อาชีพส่วนตัว และแม่บ้าน

อาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับจำนวนสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแต่ละงวดในปริมาณมากกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพอื่น ๆ

อาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับมูลค่าสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท จะใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแต่ละงวดมากกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพอื่น ๆ

สมมุติฐานข้อ 6 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลผลการวิเคราะห์ พบว่า

รายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ขึ้นไป มีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

รายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับจำนวนสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยทุกช่วงรายได้จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวน 2 ฉบับต่องวด มีเพียงผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป ที่มีการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า 10 ฉบับต่องวดมากกว่าช่วงรายได้อื่น

รายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับมูลค่าสลากที่ซื้อ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับจำนวนสลากที่ซื้อ นั่นคือ ทุกช่วงรายได้ จะใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่เกิน 100 บาทต่องวด มีเพียงผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป ที่ใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่า 500 บาทต่องวดมากกว่าช่วงรายได้อื่น

3. ผลการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยสังคมและเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit) ผลการศึกษารูปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับรายได้ต่อเดือนหลังหักภาษี ระดับการศึกษา และระดับอาชีพเป็นไปดังสมการ

$$BLE = 0.541 - 0.005INC + 0.022ED + 0.039OCC$$

โดยผู้ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ ผู้ที่มีรายได้ต่ำ ผู้ที่มีระดับการศึกษาทุกระดับการศึกษาและโดยเฉพาะผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูง และผู้ประกอบการอาชีพทุกระดับอาชีพ โดยเฉพาะผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท

อภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามที่ซื้อและไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Markowitz ซึ่งสรุปว่า “...เพศชายจะซื้อสลากมากกว่าเพศหญิง แสดงให้เห็นว่าเพศชายมีลักษณะนิสัยชอบความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง...” ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้อง อาจเป็นเพราะว่า สังคมและวัฒนธรรมไทยเปลี่ยนแปลงไปมากเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนมีการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงขึ้น นั่นก็หมายถึงให้โอกาสผู้หญิงได้รับการศึกษามากขึ้น ซึ่งแตกต่างกับเมื่อสมัยโบราณ ส่วนใหญ่ผู้หญิงมีหน้าที่ ทำงานบ้าน เลี้ยงลูก ไม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน แต่เมื่อมีการศึกษาสูงขึ้น ผู้หญิงจึงมีความสามารถเท่าเทียมผู้ชาย กล้าคิด กล้าทำ และกล้าเสี่ยงเหมือนเพศชายเช่นกัน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ไม่ว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จะเป็นเพศไหน ก็ไม่มีผลต่อความถี่ในการซื้อสลาก และมูลค่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิติกร์ ด่านภาคภูมิ (2543 : 36-65) ในการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความถี่และ

ปริมาณการซื้อคือเพศชายจะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าเพศหญิงและเพศชายจะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจำนวนมากกว่าเพศหญิง

สมมุติฐานข้อ 2 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งในการศึกษารั้งนี้ มีข้อสังเกต คือ ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอายุน้อย จะมีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลอายุมาก และจะใช้เงินช้อน้อยกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอายุมาก อาจมีสาเหตุมาจากผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอายุน้อย ส่วนใหญ่ยังไม่ถึงวัยทำงานหรือถ้าทำงานแล้ว ก็มีประสบการณ์ทำงานน้อย ค่าตอบแทนก็อาจน้อยตามไปด้วย กำลังซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลจึงมีน้อยเช่นกัน ดังนั้น เพื่อการบริหารจัดการค่าตอบแทนให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายประจำ จึงตัดสินใจที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยใช้เงินน้อยที่สุด ในขณะที่ผู้ซื้อที่มีอายุมากมีความถี่ที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมาก และใช้เงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมาก อาจเป็นเพราะ ส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน มีประสบการณ์ทำงานมาก ค่าตอบแทนก็อาจได้มากตามประสบการณ์ด้วย จึงมีเงินซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลได้มาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจริญศักดิ์ เมธนาทิจ (2532: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสลากกินแบ่งในประเทศไทย” ผลการศึกษา พบว่า “...ผู้ที่มีอายุมากขึ้นจะซื้อสลากลดน้อยลง เนื่องจากความสนุกในการมีส่วนร่วมต่อการเสี่ยงโชคมีน้อยลง...”

ในส่วนของอายุผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล กับจำนวนที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ (2546 : 52-58,175-181) กล่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจการพนันว่า “...ผู้ที่นิยมเล่นหวยส่วนมากจะมีอายุ 36-50 ปี ผู้ที่เล่นสลากกินแบ่งรัฐบาลและหวยได้ดินที่มีอายุระหว่าง 23-50 ปี จะมีร้อยละ 73...”

สมมุติฐานข้อ 3 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีสถานภาพโสด และหม้าย/หย่าร้าง จะมีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าผู้ซื้อสลากที่มีสถานภาพสมรส และแยกกันอยู่ อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้ที่มีสถานภาพสมรส และแยกกันอยู่ มีความรับผิดชอบที่ต้องดูแลครอบครัวมาก เพราะส่วนใหญ่จำนวนสมาชิกในครอบครัวย่อมมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด และหม้าย/หย่าร้าง ซึ่งปัจจุบันข่าวของแพงขึ้น ในขณะที่รายได้ไม่ได้ขึ้นตามราคาข้าวของ จึงต้องหาแนวทางที่มีรายได้เพิ่ม โดยเสี่ยงน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Friedman และ

Savage ที่เชื่อว่า “...การตัดสินใจจะซื้อสลาก คนที่มีรายได้น้อยจะนิยมการเล่นการพนันที่มีความเสี่ยงสูง แต่ใช้เงินในความเสี่ยงจำนวนน้อย แต่ใช้เงินจำนวนมาก...” และเป็นไปตามทฤษฎี Markowitz ที่ได้อธิบายทฤษฎีของ Friedman และ Savage) เพิ่มเติมว่า “...คนส่วนใหญ่จะชอบพนันกับความเสี่ยต่ำ แม้ว่าจะต้องใช้เงินจำนวนมาก หมายถึงปริมาณในการซื้อสลากเพิ่มขึ้นเพื่อให้โอกาสในการถูกรางวัลมีมากขึ้น...”

สำหรับจำนวนสลากที่ซื้อ และ มูลค่าสลากที่ซื้อ พบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีสถานภาพโสด จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดในปริมาณที่มากกว่าและใช้เงินจำนวนมากกว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานภาพอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกร ด้านภาคภูมิ (2543 : 36-65) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ผลการศึกษา พบว่า “...สถานภาพสมรสแล้ว ซื้อสลากปริมาณมากกว่าสถานภาพโสด...”

สมมุติฐานข้อ 4 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมีระดับการศึกษาสูงสุดน้อย จะมีความถี่ ปริมาณที่ซื้อ และมูลค่าที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแต่ละงวดมาก แต่ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ระดับการศึกษาสูงสุดมาก จะมีความถี่ ปริมาณที่ซื้อ และมูลค่าที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแต่ละงวดน้อย อาจเป็นเพราะ ผู้มีการศึกษาสูงสุดน้อยส่วนใหญ่จะมีรายได้น้อย เงินไม่พอใช้จ่าย จึงต้องเสี่ยงซื้อสลากสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยหวังว่าจะถูกรางวัลทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิติกร ด้านภาคภูมิ (2543 : 36-65) พบว่า “...ผู้มีการศึกษาดำซื้อบ่อยกว่าผู้มีการศึกษาสูง...” แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเจริญศักดิ์ เมธนาท (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ความต้องการสลากกินแบ่งในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า “...ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการซื้อสลาก...”

สมมุติฐานข้อ 5 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน กล่าวคือ ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท หรือนักเรียน/นักศึกษา มีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อย แต่จะซื้อในปริมาณมาก และจะใช้เงินสำหรับการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแต่ละงวดมากกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพอื่นๆ อาจเป็นเพราะ ไม่สะดวกในการที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ด้วยอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท หรือนักเรียน/นักศึกษา ส่วนใหญ่มีหน้าที่ดำเนินการในสถานที่จำกัดเฉพาะ เช่น ภายในบริษัท ห้างร้าน สถานศึกษา

ในกรณีที่ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท หรือนักเรียน/นักศึกษา มีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีอาชีพอื่นๆ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ (2546 : 52-58,175-181) กล่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจการพนันว่า “...ส่วนมากผู้ที่นิยมเล่นสลากกินแบ่งรัฐบาลและห่วยได้ดิน จะมีกลุ่มผู้เล่นหลักอยู่ในอาชีพเกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว และรับจ้างทั่วไป...”

สมมุติฐานข้อ 6 พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

ผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีรายได้น้อย จะมีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งมากกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่รายได้มาก แต่จะมีจำนวนซื้อแต่ละงวด และการใช้เงินสำหรับซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่รายได้มาก อาจมีสาเหตุมาจากผู้มีรายได้น้อย เงินไม่พอใช้จ่าย จึงต้องเสี่ยงซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยหวังว่าจะถูกรางวัลทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น แต่เนื่องจากรายได้ที่มีอยู่มีอย่างจำกัด ทำให้การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวดจึงไม่มากนัก เมื่อเทียบกับผู้ซื้อสลากที่มีรายได้มาก มีกำลังซื้อมากกว่า แต่อาจจะไม่ต้องการเสี่ยงโชคทางด้านนี้ จึงมีความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่มากนัก

3. ผลการการวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพ โดยใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit) เพื่อวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยระดับรายได้ซึ่งส่งผลกระทบกับความน่าจะเป็นของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล กล่าวคือ ประชาชนที่มีระดับรายได้สูง มีความน่าจะเป็นที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ต่ำ ทั้งนี้ อาจเกิดจากสาเหตุที่ผู้ที่มีระดับรายได้สูง จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีจากระดับรายได้ที่มากกว่าผู้มีรายได้ต่ำ มีความมั่นคงในชีวิต มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน หรือธุรกิจที่เป็นอยู่ ขณะที่ผู้ที่มีรายได้ต่ำ จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากกว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่าขาดความมั่นคงในหน้าที่การงานหรือธุรกิจที่ทำอยู่ ทำให้มีแรงจูงใจที่ต้องการยกระดับรายได้หรือฐานะความเป็นอยู่ด้วยวิธีการอื่นเช่น การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล เนื่องจากหากถูกรางวัลจะทำให้ได้เงินจำนวนมาก และสามารถยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นได้ อีกทั้งการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถกระทำได้ง่ายและไม่ต้องลงทุนมากนัก หากพิจารณาผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีระดับรายได้ต่าง ๆ นั้นอาจกล่าวได้ว่า ณ ระดับรายได้ที่เขาอยู่นั้นน้อยกว่ารายได้ที่เขาคาดหวังจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ฟอน นิวแมนและมอร์แกนสแตติน (Von Nuemann and

Morgenstern) ที่ได้อธิบายว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมแบบนี้คือ ผู้ที่ชอบความเสี่ยง (Risk-lover) มักชอบลงทุนกับความเสี่ยง โดยมองว่ารายได้ที่มีอยู่น้อยกว่ารายได้ที่เขาคาดหวังว่าจะได้มาจากการเสี่ยง

สำหรับระดับการศึกษาซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความน่าจะเป็นของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล กล่าวคือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูง มีความน่าจะเป็นที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ อาจวิเคราะห์ได้ว่า เนื่องจากประชาชนที่มีการศึกษาดี หรือมีระดับการศึกษาที่สูง เห็นว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นการเสี่ยงโชคที่ถูกกฎหมาย และใช้เงินในการซื้อรางวัลไม่มากนักแต่หากถูกรางวัลจะได้รับเงินรางวัลที่สูงมากเมื่อเทียบกับจำนวนเงินที่ซื้อ แม้จะไม่จัดเป็นการลงทุน แต่ก็มีโอกาสได้รับรางวัลค่อนข้างมาก อีกทั้งเป็นการสร้างความมั่งคั่งได้อีกทางหนึ่งหากถูกรางวัล

ระดับอาชีพมีผลต่อความน่าจะเป็นของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล หรืออาชีพที่แตกต่างกันจะมีความน่าจะเป็นที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการมีอาชีพที่แตกต่างกัน ย่อมหมายถึงการร่ำเรียนศึกษาในสาขาวิชาชีพที่แตกต่างกันไป อยู่ในสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน มีทัศนคติและพฤติกรรมแตกต่างกันในบางเรื่องที่แตกต่างกันจากคนละอาชีพ เหล่านี้ ทำให้ส่งผลต่อความต้องการที่จะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. แม้ว่าสลากกินแบ่งรัฐบาลจะเป็นการพนันถูกกฎหมายที่ยังขัดต่อหลักศาสนาและศีลธรรม แต่สังคมไทยก็ไม่ได้ปฏิเสธหรือเห็นตามนั้นด้วยทั้งหมด ความจริงคือสลากกินแบ่งรัฐบาลได้กลายเป็นกิจกรรมหนึ่งของสังคมไทยที่เห็นกันจนชินตากลุ่มคนทุกระดับตงเคยสัมผัสกันมาไม่มากนักน้อย และเมื่อพิจารณาผลของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแบบจำลองโพรบิต (Probit) ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น พบว่า ผู้ที่มีรายได้สูงมีความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลน้อยลง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าประชาชนชาวกรุงเทพมหานครพิจารณาว่า สลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นสินค้าด้อย (Inferior good) หมายความว่า สินค้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการซื้อและรายได้เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน กล่าวคือ เมื่อรายได้สูงปริมาณการซื้อจะต่ำและเมื่อรายได้ต่ำปริมาณการซื้อจะสูง ดังนั้น ผู้กำหนดนโยบายนั้นควรมีมาตรการป้องกัน หรือหาทางควบคุมจำนวนการซื้อต่อคนต่องวด เพื่อป้องกันมิให้ผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำนำรายได้ที่มีอยู่นั้นไปซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากเกินไป อาจมีผลทำให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยและชอบการเสี่ยงโชคในด้านนี้เป็นปัญหาของสังคมไทยได้

2. เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับแนวโน้มของผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในแบบจำลองโพรบิต (Probit) แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีอิทธิพลในการเพิ่มความน่าจะเป็นในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น หากผู้กำหนดนโยบายต้องการลดจำนวนผู้ซื้อสลากกินแบ่งในสังคมไทยนั้นจะต้องทำการศึกษาและวิจัยในประชาชนอย่างทั่วถึงทุกระดับชั้นพร้อมทั้งควบคุมผู้ค้าสลากไม่ให้มีมากจนเกินไป จนทำให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย

ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีพฤติกรรมซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน 600 คน เท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวอาจจะไม่สะท้อนความคิดเห็นที่แท้จริงของประชากรทั้งหมดในประเทศไทยอาจเป็น เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนน้อยเกินไป ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรจะมีการศึกษาวิจัยตัวแปรอื่น ๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล อาทิเช่น สภาพเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มข้อมูลที่สามารถนำไปเป็นแนวทางกำหนดนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องของภาครัฐได้

3. ควรทำการศึกษาพฤติกรรมซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเปรียบเทียบกับพฤติกรรมซื้อสลากใต้ดินควบคู่กันไปด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วาณิชยปัญญา. (2544). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญศักดิ์ เมธนาทิจ. (2532). *ความต้องการสลากรีนแบ่งรัฐบาลในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นราทิพย์ ชูติวงศ์. (2546). *เศรษฐศาสตร์จุลภาค*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิสาชล ลีรัตนกร. (2547). *พฤติกรรมการเล่นการพนันในสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิติกร คำภาคภูมิ. (2543). *พฤติกรรมการเล่นการพนันแบ่งรัฐบาลของประชาชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ. สุวีริยาสาส์น.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร, สังคีต พิริยะรังสรรค์ และ นวลน้อย ตรีรัตน์. (2543). *ห่วย ช้องบ่อน ยาบ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะ*. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ตรีสัน (ซิลค์เวอร์มบุ๊คส์).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โพลล์ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2540). *เลือกตั้ง : พรุ่งนี้รวย : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร*. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. 4-7 เมษายน 2540.
(ออนไลน์)
<http://www.krc.co.th/trc/cgi/ticket.exe/6958490490/tfrc/thai/Poll/pol197/sep/QEC809.htm>.
วันที่สืบค้น 5 พฤษภาคม 2550.
- สุดสงวน สุธีสร และ คณะ. (2537). *ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อกิจการของสำนักงานสลากรีนแบ่งรัฐบาล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สังคีต พิริยะรังสรรค์ และคนอื่น ๆ. (2546). *เศรษฐกิจการพนัน : ทางเลือกเชิงนโยบาย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงอาทิตย์.

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล. (2532). “50 ปีสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล” (5 เมษายน 2532).

กรุงเทพฯ : สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล.

เสรี ลีลาชัย. (2529). ปัจจัยกำหนดรายจ่ายในการเล่นการพนัน : ศึกษาเฉพาะกรณีกรุงเทพมหานคร.

รายงานการวิจัย. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Charoensak Methanugrah. (1989). *A Cross Section Study on the Demand for Lotteries : Evidencee From Tahiland*. Master's Thesis, Faculty of Economics, Thammasat University.

Kearneg, M. (2002). *State Lottery and Consumer Behavior*. NBER Working Paper Series[Online]

Avaiable From: <http://www.nber.org/papers/w9330/2004,January6>].

Minnesota State Lottery. (2004). *Gambling in Minnesota: Gambling Participation Rates of minnisota Adult*. (Online). Available:

<http://www.lottery.state.mm.us/gambling/stcloud.html>.Retrie May, 21, 2007

Montague, Peter.(n.d.)#646-The Lottery, April 15,1999.(Online)Environmental Research Foundation Home. Available:www.rachel.org/bulletin/bulletin.cfm?Issue_ID=1313andBullein_ID=48

Retrieved May 21, 2007.

ภาคผนวก

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนด

การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยกำหนดการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของประชาชนกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ ไปจัดทำเป็นการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามทั้งหมดจะถือเป็นความลับและจะนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ในโอกาสนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถามและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ

ผู้ทำการศึกษา

นายชนุรักษ์ โชติกุล

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย / ใน ☐ หน้าข้อที่ท่านเห็นว่าตรงที่สุด

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. อายุ ปี

3. สถานภาพสมรส

☐

โสด

☐

สมรส

☐

หม้าย/หย่าร้าง

☐

แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

☐

ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น

☐

มัธยมศึกษา

☐

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

☐

อนุปริญญา/ปวส.

☐

ปริญญาตรี

☐

ปริญญาโท-ปริญญาเอก

5. อาชีพ

☐

นักเรียน/นักศึกษา

☐

แม่บ้าน

☐

ค้าขาย/อาชีพส่วนตัว

☐

รับจ้าง/พนักงานบริษัท

☐

ข้าราชการ

☐

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

6. รายได้ต่อเดือนหลังจากหักภาษีแล้วของผู้ตอบแบบสอบถามเดือนละประมาณ

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 50,001-55,000 บาท	☐ 100,001-105,000 บาท
☐ 5,001-10,000 บาท	☐ 55,001-60,000 บาท	☐ 105,001-110,000 บาท
☐ 10,001-15,000 บาท	☐ 60,001-65,000 บาท	☐ 110,001-115,000 บาท
☐ 15,001-20,000 บาท	☐ 65,001-70,000 บาท	☐ 115,001-120,000 บาท
☐ 20,001-25,000 บาท	☐ 70,001-75,000 บาท	☐ 120,001-125,000 บาท
☐ 25,001-30,000 บาท	☐ 75,001-80,000 บาท	☐ 125,001-130,000 บาท
☐ 30,001-35,000 บาท	☐ 80,001-85,000 บาท	☐ 130,001-135,000 บาท
☐ 35,001-40,000 บาท	☐ 85,001-90,000 บาท	☐ 135,001-140,000 บาท
☐ 40,001-45,000 บาท	☐ 90,001-95,000 บาท	☐ 140,001-145,000 บาท
☐ 45,001-50,000 บาท	☐ 95,001-100,000 บาท	☐ 145,001-150,000 บาท

7. รายได้รวมหลังจากหักภาษีแล้วของครอบครัวท่านเฉลี่ย ประมาณ บาท / เดือน
8. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (ตามทะเบียนราษฎร์) มีจำนวนกี่คน
9. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (ที่ไม่ได้อยู่ตามทะเบียนราษฎร์) มีจำนวนกี่คน
10. ท่านเคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลหรือไม่
- ☐ เคย ☐ ไม่เคย (ข้ามไปตอนที่ 2.2 ข้อที่ 20)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

2.1 ส่วนที่เป็นผู้ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

11. สาเหตุหลักที่ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

☐ อยากถูกรางวัล	☐ ถูกชักชวนจากบุคคลอื่น
☐ ทำการกุศล	☐ ชอบที่จะเสี่ยงโชค
☐ ได้เลขเด็ด	☐ เพื่อความสนุกสนาน
☐ อื่นๆ	

12. ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ใดบ่อยที่สุด

☐ แผงลอยของสำนักงานสลาก	☐ แผงลอยทั่วไป
☐ คนเร่ขาย	☐ ผู้พิการ
☐ อื่นๆ	

13. ท่านมักจะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในโอกาสไหนบ่อยที่สุด

☐ วันสำคัญทางศาสนา	☐ วันสำคัญตามประเพณี
☐ วันเฉลิมพระชนมพรรษา	☐ วันเกิด/วันสำคัญส่วนบุคคล
☐ สะดวกวันไหน ก็ซื้อ	

14. ความถี่ในการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลของท่าน

☐ ซื้อทุกงวด	☐ เดือนละ 1 ครั้ง
☐ 2-3 เดือนครั้ง	☐ มากกว่า 3 เดือนครั้ง

15. ท่านจะซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเมื่อใด

☐ ก่อนออกรางวัล 1 สัปดาห์	☐ ก่อนออกรางวัล 1-2 วัน
☐ ก่อนออกรางวัล 1 วัน	☐ เข้าวันออกรางวัล
☐ ไม่แน่นอน	

16. ท่านว่าใครมีอิทธิพลกับท่านมากที่สุดในการตัดสินใจซื้อสลาก

☐ ตนเอง	☐ ครอบครัว
☐ เพื่อน	☐ พนักงานขาย

17. ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาเฉลี่ย ฉบับละเท่าไร (สลาก 1 ใบที่ท่านซื้อนั้นจะมีทั้งหมด 2 ฉบับ)

☐ 40-45 บาท	☐ 46-50 บาท
☐ มากกว่า 50 บาท	☐ อื่นๆ

18. ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเฉลี่ยงวดละกี่ฉบับ (โปรดระบุ)

19. ท่านซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นเงินเฉลี่ยงวดละเท่าใด (โปรดระบุ) บาท

2.2 คำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล

20. สาเหตุหลักที่ท่านไม่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล (สำหรับผู้ที่ไม่เคยซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล)

☐ ไม่เคยคิดที่จะซื้ออยู่แล้ว	☐ เป็นการพนันชนิดหนึ่ง
☐ เพราะรายได้มีอยู่อย่างจำกัด	☐ รายได้ที่มีอยู่นั้นมากจึงไม่คิดที่จะซื้อสลาก
☐ เป็นคนที่ไม่มีโชคทางนี้ (ลาภลอย)	☐ อื่นๆ